MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

Telefonas: LACKAWANNA 5520

„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS.

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
P. Jurgeliutė, Sec'y & Business Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30-th Str., New York, N. Y.

No. 26 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Autorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Birželio (June) 26, 1925.

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, under the Act of March 3, 1875

Vol. XVI

Baisi Traukinio Katastrofa

Pasimirė Senatorius La Follette

Amundsenas Jau Atsirado

TRAUKINIO KATASTROFOJ ŽUVO 48 ŽMONĖS.

Netoli Hackettstown, N. J., birželio 16 d. anksti ryte užėjus didelė audra ir perkunija su smarkum lietum apnešė gelžkelio Delaware, Lackawanna & Western bėgius smiltimis ir delei to einantis pasažierinis traukinys iš Chicago į Hobokeną iššoko iš bėgių ir lokomotyvas su 4 vagonais nuvirto nuo pylimo. Taipgi eksplodavus lokomotyvo boileriui daug žmonių garu iki mirties sušutinka. Šioje katastrofoje, kuri įvyko 60 mylių nuo New Yorko, žuvo 39 ypatos ir 48 sužeista. Tačiau iki birž. 22 d. sužeistųjų dar mirė 9 ypatos, tad iš viso žuvusiųjų yra 48 ypatos. Yra manoma, kad dar ir daugiau mirs iš sužeistųjų, kurie sutalpinti apylinkės miestų ligoninėse. Žuvo lokomotistas ir didžiuma traukinio įgulos. Visi keleiviai buvo vokiečiai, važiuojanti iš Chicagos į Hobokeną, kad tą pat dieną laivu „Republic" vykti ekskursija į Vokietiją. Katastrofos metu didžiuma keleivių miegojo, nes buvo 3:25 val. ryte.

PASIMIRĖ SENATORIUS LA FOLLETTE.

Senatorius Robert M. La Follette mirė birželio 18 d. kaip 1:21 po pietų savo namuose, Vašingtone. Birželio 14 d. jis buvo sukakęs 70 metų amžiaus. Velionis turėjo širdies ligą. Prieš keletą savaičių jis stipriai nusišaldė, gavo bronchų įdegimą, liga įsiaudrino, ir jo silpnas organizmas nebeišlaikė.

Jo kunas pargabentas į Madison, Wis., ir čionai valstijos bute pašarvotas su oficialėmis iškilmėmis, kur tukstantinės žmonių minios praėjo pro jo grabą. Palaidotas birželio 22 d. taipgi su didelėmis iškilmėmis.

La Follette savo politinę karjerą pradėjo budamas visai dar jaunas ir 29 metų amžiaus jis jau buvo išrinktas kongreso nariu. Jis priklausė republikonų partijai, bet budamas pažangus žmogus savo įsitikinimais ir darbais, visados susipažinęs su dalykais, be to šaunus kalbėtojas, jis nuolatos vedė kovą su konservatoriais kongrese, kad ir su savo partijos žmonėmis. Del to jis ir buvo pramintas „Fighting Bob".

Praeitais 1924 metais jis buvo trečias kandidatas į Jungtinių Valstijų prezidento vietą, nominuotas Amerikos progresyvių organizacijų.

PASIMIRĖ IR SENATORIUS LADD.

Birželio 22 d., 10:30 val. ryte, vienoje Baltimorės ligoninėje pasimirė senatorius Edwin Fremont Ladd iš North Dakota valstijos. Jis buvo artimas draugas velionio senatoriaus La Follette ir jiedu buvo vadais taip vadinamo „radikalų bloko" senate. Labai paveikė į sen. Ladd mirtis jo draugo La Follette ir sumažino jo jėgas kovai su liga (jis sirgo inkstų suirimu). Sen. Ladd buvo 65 metų amžiaus.

AMUNDSENUI NEPAVYKO EKSPEDICIJA.

Norvegų kapitonui Roaldui Amundsenui kelionė hidroplanais į žiemių ašigalį nepavyko. Ekspedicija buvo pasiekus 88 laipsnius 13 minučių žiemių platumos, arba apie 100 mylių nuo žiemių ašigalio, bet ten abudu ekspedicijos hidroplanai buvo priversti nusileisti vandenin, tarp ledų, kur jie tuojau ir įšalo. Per daugiau kaip dvidešimt dienų jie dirbo, ligi galiau vieną savo hidroplanų paliuosavo iš ledų, ir tuo visi šeši ekspedicijos nariai parlėkė į Špicbergeną, iš kur juos vienas žvejų laivas pargabeno į Kings Įlanką.

GINKLŲ KONFERENCIJA PASIBAIGĖ.

Genevoje posėdžiavusi per 45 dienas ginklų konferencija birželio 19 d. pasibaigė pasiekus sutarčių. Ginklų ir karo medžiagos kontroliavimo sutartį pasirašė 18 valstybių, o pašalinimo iš karo lauko nuodingų dujų sutartį pasirašė 29 valstybės. Pastarąją sutartį matomai pasirašė ir Lietuva. Taipgi pažymėtinas faktas, kad pastarąją sutartį pasirašė ir Vokietija, kuri pirmutinė pradėjo naudoti nuodingas dujas karo lauke, o Prancija atsisakė šią sutartį pasirašyti.

VALDŽIA PRALAIMĖJO TEAPOT DOME BYLĄ.

Cheyenne, Wyo., birželio 19 d. federalis teisėjas Blake Kennedy, tardęs valdžios bylą prieš Harry F. Sinslairą ir jo Mammoth Oil kompaniją, kad panaikinus kontraktą, kuriuo buvęs laivyno sekretorius Denby su buvusiu vidaus reikalų sekretorium Albertu Fall išnuomojo Sinclairo kompanijai valdžiai priklausančius Teapot Dome aliejaus šaltinius, išsprendė, kad kontraktas padarytas teisėtu budu, o todel valdžios reikalavimas jį panaikinti negali but patenkintas.

PAPRASTI DARBININKAI SUMAŽĖJO.

Tautinės Industrijos Konferencijos Taryba paskelbė statistikas, kurios parodo, kad per 10 mėnesių, nuo liepos 1 d., 1924 m., iki balandžio 30 d., š. m., kuomet veikė pertaisytas ateivystės įstatymas 2% pagrindu, paprastų darbininkų daugiau iš Amerikos išvažiavo, negu atvyko. Per tą laiką paprastų darbininkų įleista į Jung. Valst. 27,908, o išvykusių iš Jung. Valst. skaitlius siekia net 44,750. Taipgi viso ateivių per tą laiką į Jung. Valst. įleista 242,965, o prieš įėjimą galėn pertaisyto ateivystės įstatymo per tą patį laiką atkeliavo 637,602 ateiviai. Minimais 10 mėnesių iš Amerikos išvyko svetimšalių 78,578.

ĮVAIRIOS ŽINUTĖS.

— Šanghajaus žinios skelbia, kad Kinija pradedanti nurimti, tačiau svarbiosios ramybei įvesti problemos vis dar neišspręstos.

— Vašingtono statistikos skelbia, kad pereitais metais linčo atsitikimų skaitlius buvo mažiausis Jung. Valst. istorijoje — tik 16 ypatų nulinčiuota.

— Neseniai įvykusioje Čili respublikos komunistų revoliucijoje žuvusių skaitlius siekia tarpe 500 ir 1,000 žmonių.

— Vašingtono oficialės statistikos skelbia, kad pereitais metais visoje šalyje automobiliai užmušė 5,030 žmonių. New Yorko miestas stovi pirmoje vietoje su 1,001 aukų, kas sudaro 16.6% visų žuvusiųjų.

Iš Lietuvos Laikraščių

SEINŲ KRAŠTO LIETUVIŠKUMAS.

Tėvų pareiškimai — deklaracijos dar kartą parodė Seinų krašto lietuviškumą. Daugelis lietuvių, o ypač miesto, susilaikė nuo deklaracijų įteikimo del persekiojimo baimės. Bet gi sodžių žymi dauguma drąsiai pareiškė savo tautiškumą ir norą naudotis konstitucijos teisėmis. Žinoma, įteikdami šias deklaracijas lietuviai nesitiki valdžios palankumo, nesitiki nei gerų valdiškų lietuv. mokyklų; bet šituo savo žygiu Seinų liet. nori užčiaupti burnas visiems lenkininkams, šaukiantiems, kad Seinų apylinkė esanti grynai lenkiška. Tai turėdami galvoj, pasižiurėkime, kokiai esamai ar busimai mokyklai nuo kiek tėvų keliems vaikams pareikalauta dėstomos lietuvių kalbos: Seinų parapijoje įteikta 233 deklaracijos del 428 vaikų, reikalaujant 9 lietuvių mokyklų. Punsko parapijoje įteikta 288 deklaracijų del 468 vaikų, reikalaujant 10 lietuvių mokyklų.

Dar nėra žinių apie lietuvių deklaracijas Smalėnų parapijos. Toli gražu ne pilnas vaizdas švietimo reikalų Suvalkų lietuvių. Bet ir iš šitų skaitmenų matyt aiškiai Dievo keršto šaukiamoji nuodėmė lenkų daroma. Tieka šimtams vaikų neduoti gimtoje kalboje mokykl.; tiek metų varginti juos dvasios ir šviesos badu, tai net pagonų barbarų širdis sutirptų, bet „katalikiška" lenkų širdis kietas lyg akmuo; o pasauliui drįsta skelbti apie esamą mažumų laisvę Lenkijoje.

KONKORDATAS JAU VYKDOMAS.

Netrukus Varšavoj įvyksta visos Lenkijos vyskupų suvažiavimas, kur bus priimtas vyskupijų pakeitimo projektas, kuriuo į grynai lietuvių ir gudų parapijas bus įskirtos kai kurių maišytų lenkų lietuvių gudų parapijų dalys, kad tuo budu butų lengviau varyti lenkinimo darbas bažnyčiose.

APLANKYS KLAIPĖDĄ.

„Westminster Gazette" praneša, kad šią vasarą penki Britų karo laivai lankysis Kopenhagoj, Oslo, Klaipėdoj, Rygoj, Taline, Helsinky ir Abo. Grįž į Angliją liepos m. 9 d.

KIEK KOLONISTŲ VILNIJOJE.

„Krinica" rašo, kad Vilniaus krašte šiemet priskaitoma 869 lenkų kolonistų, iš jų Vilniaus, Trakų apskrity 165, Švenčionių 36, Ašmenos 41, Braslavo 21, Vileikos 183, Donielavičių 120 ir Disnos 303. Drauge su šeimynomis kolonistai sudaro 2,000—3,000 žmonių.

BAŽNYČIOMS MOKESNIUS MOKAME.

Rietavas. Vietos klebonas baž. komiteto vardu, 25 d. balandžio, Valsč. Tarybai pasiskundė, kad nepasisekė surinkti po pusę lito nuo hektaro bažnyčiai. Krikščionių daugumas nutarė bažnyčios rinkliavą išrinkti kartu su mokesniais. Kairysis blokas prieš tai užprotestavo; ir kaip sugebės krikš. „juristai" sutaikinti įsta. 5 nuoš. su 25 nuoš. — pamatysime.

IR NEKALTAS PASKAITAS TRUKDO.

20 metų Vilniaus lietuvių spaudos sukaktuvėms paminėti Lietuvių Mokslo Draugija suruošė eilę paskaitų apie lietuvių spaudos draudimą, kovą del jos, knygų spausdinimą ir spaustuves Vilniuj. Paskaitos buvo įdomios ir gausiai publikos lankytos. Tačiau ir čia neapsieita be okupantų „delegatų". Salėj, kur buvo laikomos paskaitos, spoksojo cenzorius, savo pastabomis nuolat trukdydamas prelegentus d-rą Basanavičių, Vrublevski ir Abramavičių.

Komp. M. Petrauskas Šiauliuose

Jau antra savaitė kaip kompozitorius Mikas Petrauskas gyvena Šiauliuose. Apsistojo pas p. Zubovą. Įvyko jau du Liaudies Operos spektakliai ir visais atžvilgiais buvo pasekmingi. Pirmiausiai buvo statyta „Birutė", o birželio 7 d. „Kaminakretis". Dargi pastarąjam spektakly buvo ir trumpa koncertinė dalis. Komp. M. Petrausko mokinė, Galyna Krunauskaitė sudainavo „Valia-valužė" iš „Šienapiutės" ir „Kur josi" abu dalyku komp. M. P. Paskui p. Povilas Pokrovskis griežė violončelę — „Ave Maria" Schubert'o ir „Pavasarį" — Griego. Jam akomp. prof. Jurgis Karnavičius.

„Birutėje" dalyvavo geriausi giesmininkai — solistai: broliai — Račkauskas ir Mačiulis, Birutė — Dacytė, Zundžteinas — Lapašinskas. Choras, abelnai, labai puikus, nes visi pažįsta gaidas. Liaudies Operos Chore daug moksleivių ir mokytojų.

Birželio 8 d. specialiai duodama „Birutė" moksleivijai ir papigintomis kainomis. Šiauliai džiaugiasi susilaukę Miko Petrausko ir Liaudies Operos. „Kultura" delei to dalyko kįla kaip ant mielių, nes tai jos didelis prisidėjimas prigelbėjo įsikurimui Liaudies Operos.

Tikimasi, kad Šiauliuose, Mikui Petrauskui ilgiau jaunuomenę palavinus, pasireikš ir geras burys solistų, nes balsų yra, tik nebuvo mokytojų, balsų impostacijos žinovų, tai solistų išsiauklėti ir negalėjo, tik vis gyvavo chorai. Pakol solistų tinkamų nebus, tai nebus galima nei rimtų muzikalių veikalų statyti.

Korespondentas.

Šiauliai, 8—VI—25.

Keistas Pasiaiškinimas

Incidentas delei grąžintų iš Lietuvos „Tėvynės" numerių jau tiek paaiškėjo ir mums smagu pažymėti tas faktas, kad Lietuvos valdžia neuždraudusi „Tėvynę" siuntinėti Lietuvon. Tačiau akyvaizdoje esamų faktų negalima nesistebėti kaip Lietuvos Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdybos, taip ir Vidaus Reikalų Ministerio paaiškinimais šito incidento. Ką tik gautame „Lietuvos Žinių" num. iš gegužio 30 d. telpa sekamas paaiškinimas:

PAAIŠKINIMAS.

Dienraštyje „Lietuvos Žinios" 109 Nr. tilpo straipsnis antgalviu „Uždrausta įvežti Lietuvon Susivienijimo Lietuvių Amerikoj organas „Tėvynė", kuris suvisai neatatinka tikrenybei. Todel P. T. ir T. Valdyba laiko reikalingu dalyką nušviesti ir paaiškinti sekantį: Kauno pašto įstaigoje buvo gauta banderolė, iš New Yorko be siuntėjo adreso, kurioje rasti laikraščiai „Vilnis" ir „Laisvė" įvynioti į laikraščio „Tėvynė" numerius. Kadangi laikraščiai „Vilnis" ir „Laisvė" yra bolševistinės pakraipos ir jų įvežimas Lietuvon uždraustas, tai padarius atatinkamą pažymėjimą, einant pašto taisyklėmis banderolę su vivu indėliu grąžinta į padavimo vietą — New Yorką.

New Yorko paštas gavęs banderolę atgal be siuntėjo adreso, matydamas viršuje laikraštį „Tėvynė" ir įteikė redakcijai, manydamas, kad tai yra siuntėjas. Laikraštis gi „Tėvynė" be jokių kliučių pristatomas adresatams.

PAŠTŲ, TELEGRAFŲ IR TELEFONŲ VALDYBA.

Taipgi „Klaipėdos Žiniose" iš birželio 7 d. telpa sekamas trumpas pranešimas:

„Vid. Reik. ministeris Seime atsakė į atstovo Toliušio ir Žygelio paklausimą del uždraudimo įvežti į Lietuvą Amerikos Lietuvių Susivienijimo organo „Tėvynės". Min. pareiškė, kad „Tėvynė" įvežti uždrausta nebuvusi, tik esą grąžinti keli numeriai, kuriuose buvę įvynioti komunistų laikraščiai."

Vadinasi ir P. T. ir T. Valdyba, ir Vidaus Reikalų ministeris tikrina, kad grąžinta iš Lietuvos tik tie „Tėvynės" num., kuriuose buvo įvyniota „Vilnis" ir „Laisvė". Taipgi P. T. ir T. Valdyba sako, kad tik Kauno pašto įstaigoje buvo gauta toki „Tėvynės" siuntiniai, kuriuose buvo įvyniota įstatymais uždrausti įvežti Lietuvon komunistų laikraščiai. Labai gaila, kad „Tėvynės" administracija tų sugrąžintų „Tėvynės" num. negavo atgal, nors New Yorko paštas ir tikrina, kad jie išsiųsti, ir dabar negalima šito paaiškinimo patikrinti.

Vienok paštas savo laiške (žiurėk „Tėvynės" 18 num.) aiškiai pabriežia, kad sugrąžinti num. yra skirtinos laidos ir adresuoti į įvairias Lietuvos dalis ir sugrąžinti su pažymėjimu ant įvyniojimo viršelių, kuris tarptautinėse pašto sutartyse suprantamas kaipo uždraudimas sugrąžintam laikraščiui cirkuliuoti Lietuvos pašte. Šitai aiškiai pabriežia New Yorko paštas savo laiške ir nieko nemini apie jokius įvyniotus „Tėvynėje" komunistinius laikraščius. Gavę šitokį pašto pranešimą, padarėme tinkamas išvadas.

Antras faktas, tai keistas atsakymas Kauno pašto Generalės Direkcijos į New York pašto paklausimą. Tame savo atsakyme Generalė Direkcija aiškiai įtaria „Tėvynę" komunistinių idėjų skleidime, nes sako:

„Lietuva priima visus laikraščius išskiriant tuos, kurie persiėmę komunistinėm idėjom ir tuos, kurių idėjų tikslų yra eiti prieš šalies valdžią, tačiau Generalė Direkcija negali nurodyti atskirų laikraščių, kurie negali buti priimtais, nes tas priguli nuo cenzorų."

Šitame New Yorko pašto paklausime, sulig paties pašto pareiškimo, buvo paliesta „Tėvynės" klausimas, tikslu persitikrinti iki kokio laipsnio uždraudimas ar suvaržyta cirkuliacija paliečia „Tėvynę" Lietuvos pašte. Bet Kauno pašto Generalė Direkcija ažuot stačiai atsakyti apie Tėvynės" klausimą, aiškina tik koki laikraščiai neįleidžiami Lietuvon ir tuo budu įtaria „Tėvynę" skleidime komunistinių idėjų, nes čionai eina klausimas delko „Tėvynė" grąžinta iš Lietuvos, o į Lietuvą laikraščiai neįleidžiami vien už komunistinių idėjų skleidimą ir ėjimą prieš šalies valdžią. Ir šitas Kauno pašto Generalės Direkcijos pareiškimas įtikina ir New Yorko paštą, nes jis savo laiške į p. Bielskį, kuris telpa šiame „Tėvynės" num., sako: „...vienok atsakyme iš Kauno į paklausimą šio ofiso pasirodo išvados, kad sugrąžintuose egzemplioriuose tilpo nekurios priešingos žinios, kitaip jie nebut buvę sugrąžinti." O tomis „priešingomis žiniomis" Kauno pašto Generalė Direkcija laiko komunistinių idėjų skleidimą. Aiškesnės išvados negali buti.

Dabar kyla klausimas, kuriuo tikslu daroma šitokis skirtumas tarpe Kauno pašto Generalės Direkcijos atsakymo New Yorko paštui ir paaiškinimuose P. T. ir T. Valdybos ir Vidaus Reikalų ministerio? Juk Generalė Direkcija galėjo padaryti tokį patį pranešimą ir New Yorko paštui, kaip kad aiškina P. T. ir T. Valdyba ir Vidaus Reikalų ministeris, kas liečiasi „Tėvynės" sugrąžinimo. Negalima nei daleisti, kad Kauno pašto Generalė Direkcija nežinotų kas dedasi jos valdomoje pašto įstaigoje. Pagaliau, minima Generalė Direkcija privalo žinoti, kad jos žodis yra oficialus ir svetimų valstybių pašto įstaigos jos pareiškimus ima už gryną faktą.

Akyvaizdoje čionai konstatuotų faktų aišku, kad čia mėginama incidentas su „Tėvyne" lengvu budu išaiškinti ir užbaigti. Greitu laiku gal daugiau dalykų apie šitai paaiškės ir tuomet padarysime galutinas išvadas. Tuo tarpu mums smagu pakartoti tas faktas, kad ir Vidaus Reikalų ministeris ir Paštų, Telegrafų ir Telefonų Valdyba oficialiai praneša, kad „Tėvynė" įvežti Lietuvon neuždrausta ir be jokių kliučių pristatoma adresatams.

„TĖVYNĖ"

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius.

307 W. 30-th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei" turi but siunčiami Redakcijos vardu ir turi but su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai—korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

TAUTŲ SĄJUNGA PRIEŠ LIETUVĄ.

Užpereitą savaitę įvykęs Tautų Sąjungos Tarybos posėdis dar kartą kuoaiškiausiai parodė visam pasauliui, kad šita imperialistinė įstaiga yra galutinai nusistačiusi prieš Lietuvą. Menkiausis Varšavos intrigantų skundas ant Lietuvos Tautų Sąjungos Tarybai sudaro užtektino pagrindo Lietuvą kaltinti ir net išbarti, įgrasinant, kad Lietuva nedrįstų nei piršto pajudinti prieš lenkiškuosius „peoviakus", gyvenančius Lietuvoje.

Šito skundo prieš Lietuvą pagrindan padėta du dėsniai: persekiojimas lenkų tautinės mažumos Lietuvoje ir ėmimas lenkų dvarininkų žemių išdalinimui bežemiams ir mažažemiams. Apie lenkų bent kokį persekiojimą Lietuvoje netenka nei kalbėti, nes jie turi visas teises, kokios tik sulig Lietuvos įstatymų priguli tautinėms mažumoms. Jie turi net valstybės lėšomis užlaikomas mokyklas ir gimnazijas, kuriose auklėjami Lenkijai patriotai. Matyt lenkai skundžiasi savo globėjams — Tautų Sąjungai delto ir vadina tai persekiojimu lenkų, kad Lietuvos valdžia neleidžia laisvai darbuotis veikiančiai prieš Lietuvos valstybę lenkų „peoviakų" organizacijai.

Bet juokingiausis imperialistinės Sąjungos ponų išsišokimas, tai Prancijos atstovo Boncour pareiškimas, kad esą Lietuvos valdžia negalinti dvarų žemių nusavinimą pradėti nuo lenkų tautinės mažumos. Matyt tas ponas nežino ar nenori žinoti, kad Lietuvos dvarininkais beveik išimtinai yra lenkai ir sulenkėję Lietuvos bajorai, kurie yra Varšavos patriotais ir visam pasauliui save skelbia lenkų tautine mažuma Lietuvoje. Jei Tautų Sąjungos imperializmui tarnaujantiems ponams netinka, kad Lietuva nusavina žemes savųjų dvarininkų žemės reformai pravesti, tai jie turėtų nurodyti kitus šaltinius, iš kur Lietuvai butų galima paimti žemių, kad jomis aprupinus savo biednuomenę.

Taipgi reikšmingas lenkų prisipažinimas, kad jų dvarininkai, Lietuvos gyventojai, kariavo prieš Lietuvos valstybę. Ir akyvaizdoje šitokio lenkų prisipažinimo Tautų Sąjungos vadai save visiškai sukompromituoja bešališko pasaulio akyse, kuomet jie bara Lietuvą, kam ji konfiskuojanti tokių valstybės išdavikų dvarus. Paprastai visame pasaulyje netik konfiskuojamas turtas tokių valstybės išdavikų, kurie drįsta pakelti ginklą prieš savo kraštą, susidėdami su jo mirtinais priešais, bet sugavus tokius išdavikus pavedama kariškam teismui ir paprastai jų likimas baigiasi sušaudymu. Šitokio nusistatymo laikosi visos pasaulio valstybės, tačiau prieš šitą faktą užsimerkia imperializmui tarnaujanti Tautų Sąjungos ponai ir be jokio pamato kabinėjasi prie Lietuvos.

Jau butų laikas, kad ir Lietuva iškeltų toje pačioje Tautų Sąjungoje Varšavos militaristų žygius prieš lietuvių tautinę mažumą užgrobtoje Lietuvos dalyje. Tuomet butų galima patirti ant kiek yra širdingi pareiškimai net ir Anglų atstovo Chamberlain, kad „Sąjunga netoleruos grumojimų tautinėms mažumoms, kad tuo budu neleidus joms įteikti Sąjungai savo nusiskundimų." Juk visas pasaulis jau žino, kad šiandien Varšavos militaristai yra žiauriausiais persekiotojais ir prispaudėjais savo tautinių mažumų, ypač lietuvių. Ir kokių priežasčių delei Lietuvos valdžia ir patys kankinami užgrobtosios Lietuvos dalies lietuviai šitų lenkų barbariškų darbų iki šiol nekėlė kad ir toje pačioje Tautų Sąjungoje, tai mums stačiai nesuprantama. Po šitokio anglų atstovo pareiškimo butinai reikia iškelti toje pačioje įstaigoje ir kankinamų lietuvių skriaudas.

NAUJAS GAISRAS KINIJOJE.

Niekam nėra paslaptimi, kad visą laiką Kinijoje buvo kurstomas naminių vaidų ir net ginkluotų susikirtimų gaisras svetimų valstybių pastangomis. Bet pastarųjų dienų tų vaidų gaisras pradeda išsilieti į naują sriovę ir grumoja rimtu pavojumi patiems kurstytojams. Su kiekviena diena vis plačiau ir plačiau skleidžiasi visoje Kinijos valstybėje obalsis, kad kinams jau reikia atkreipti savo ginklus prieš svetimšalius. Ir štai pereitos savaitės žinios skelbia, kad karštesni kiniečiai pradėjo atvirai skelbti, kad už kiekvieną svetimomis ginkluotomis jėgomis nužudytą kinietį turi žuti vienas svetimšalis. Ir tą savo nusistatymą jau ir realiu darbu parėmė — pradėjo anglus žudyti.

Labai galimas daiktas, kad visas „kulturingas" pasaulis pradės šukauti prieš kiniečius, kad jie savo „laukiniais" papročiais terorizuoja ir žudo nekaltus svetimšalius ir todel reikia kiniečius sudrausti... Tačiau kiek bešališkiau pažvelgus į pastaruosius įvykius reikia pripažinti, kad čionai kiniečius kuomažiausiai galima kaltinti. Mat visam kam yra ribos ir kuomet tos ribos pereinamos, tuomet neišvengiamai turi įvykti katastrofa. Šitą katastrofą Kinijoje iššaukė svetimšalių užmačios ir dabar patys svetimšalių interesai Kinijoje atsidurė rimtame pavojuje.

PERŽVALGA

Klaipėdos Svarba Lietuvai.

Najai paskirtasis Lietuvos valdžios oficiozo „Lietuvos" redaktorius Dr. Vygandas (kun. Purickis), rašydamas apie Vilnių pareiškia, kad Vilnius ir Klaipėda — tai du šulai, ant kurių remiasi visos Lietuvos ekonominis gerbuvis. Esą vieną kurį tų šulų atėmus, Lietuvos gerbuvis turi griuti. Į šitą valdžios oficiozo pareiškimą „Liet. žinios" padaro sekamą pastabą:

„...kad Lietuvos gyvybei Klaipėda yra ne tik lygios svarbos, kaip ir Vilnius, bet bent šiuo momentu dar svarbesnė, nes tai yra raktas į Vilnių. Tik pro Klaipėdą atsigaudami, jos atsiremdami galime siekti Vilniaus.

„Iš to visa moralė, kad Klaipėda turi buti saugoma ir rėdoma visu valstybinės išminties rupestingumu. Ar taip iš tikrųjų yra?! Tenka tik pažiurėti į padėtį Klaipėdos krašte, kaip šiurpas turi perimti ne tik del to krašto, bet ir del visos Lietuvos laimės. Klaipėda stovi akyvaizdoje savo lėmimo valandos — rinkimų į vietos seimelį. Rinkimai ant nosies kabo. Ar ten yra koks planas, kokia valstybinė mintis vedama? Centro valdžią tebeatstovauja žmonės, kurie rupinasi daugiau savo reikalais ir lenkiasi šių dienų galingiesiems, kad tik jiems įtikus. Vietos valstybinės srovės ne tik nesuorganizuotos, ne tik nesuburtos, bet priešingai bauginamos ir terorizuojamos valdančiojo bloko komisarų: krikšč. dem-tų, ukin. s-gos ir darbo federacijos įgaliotinių. Ką tie žmonės ten veikia? Tenka girdėti, jie giriąsis turį kokių ten oficialinių uždavinių. Ką tai reiškia? Jie įkyriai lenda į klaipėdiškių visuomenę su uk. s-gos ir darbo federacijos piršlybomis, grasindami represijomis už tai, jei klaipėdiškiai ir jų spauda ne po jų vėliava eis į rinkimus. Tuo tarpu, kai klaipėdiškiai pakartotinai yra įspėję, kad Kauno partijos pas juos neturi ko ieškoti, ir budami visi evangelikai valdančiosios trijulės bijosi pikčiau, nei nelabojo."

Tai mat kaip rupinasi klerikaliniai Lietuvos valdonai tuo svarbiuoju Lietuvos gerbuvio šulu — Klaipėda. Šitas faktas kai kartas patvirtina jau nekartą musų pareikštus tikrinimus, kad klerikalinė Lietuvos traicė nesustos prieš jokį pavojų Lietuvos valstybei, kuomet eina klausimas apie jų partinius laimėjimus.

—o—

Bendro Kulturinio Darbo Klausimas.

„Naujienos" vėl pakelia klausimą pažangiosios visuomenės bendro kulturinio darbo reikalu. Tarpe kitko pareiškiama sekama išvada:

„Sunkiausia buna susitarti politikoje, nes čia griežčiausia pasireiškia partijų skirtumai. Bet Amerikos lietuviai politika nedaug teužsiima. Net musų partinės organizacijos daugiaus kalba apie politiką, negu dirba praktišką politikos darbą. Dauguma musų pastangų visuomenės judėjime susideda iš **kulturos darbo**.

„Kulturos darbe gi tarpe pažangiųjų žmonių stambių skirtumų nėra. Čia susitarimas yra galimas. Susitarus gi ir susiorganizavus, pažangiajai visuomenei butų daug lengviaus ir su savo priešais kovoti, ir teikti pagalbą savo vienminčiams Lietuvoje."

Čia kalbama apie visą Amerikos lietuvių pažangiąją visuomenę, išskiriant komunistinę sriovę. Mums rodos, kad butų galima sudaryti visos pažangiosios visuomenės bendras frontas kulturiniam veikimui, jei tik butų geri norai ir atatinkamas planas patiekta. O visiems bendrų kulturinių darbų yra visa eilė ir jie laukia Amerikos lietuvių pažangiosios visuomenės prisirengimo jų atlikimui.

—o—

Jau Grumoja ir „Vienybei".

„Vienybės" peržvalgų rašytojas praneša, kad Lietuvos klerikalų partijos oficiozas „Rytas" iškolioja „Vienybę" ir štai kaip jai pagrumoja:

„Musų vyriausybė, turinti pareigos saugoti Lietuvos žmones nuo visokių dvasios nuodų ir purvų, tikrai turėtų jos neleisti platinti Lietuvos Respublikoje, kaip netik Lietuvos valdžios šmeižikę, bet ir lietuvių tautai tebebrangios tikybos piktžodžiautoją."

Vadinasi, klerikalų oficiozas reikalauja savo valdžios, kad ir „Vienybę" uždraustų įleisti Lietuvon. Matyt klerikalams nieko nereiškia nei „Vienybės" pastaba: „Berods yra sakoma, kad peraštriai buvę rašyta ‚Tėvynėje'," kurią jį padarė komentuodama uždraudimą įleisti „Tėvynę" Lietuvon ir šitą „Vienybės" pastabą plačiai išnaudojo klerikalinė spauda prieš „Tėvynę". Taigi pasirodo, kad nežiurint kaip „minkštai" nerašysi apie Lietuvos valdonus, vis viena busi padėtas ant „juodojo listo", jei ištikimai netarnauji jų diktaturai.

—o—

Įdomus Krikštas.

Pagarsėjęs šmugelio aferomis kun. Purickis jau persikrikštijo į „Dr. Vygandą". Mat Lietuvos Vyriausiam Tribunolui išteisinus jį iš primetamo jam šmugelio, paskirta jisai Lietuvos valdžios oficiozo „Lietuvos" redaktoriumi. Taigi pasirodo, kad kun. Purickio vardas jau „nekošer" net ir klerikalų užgaidoms tarnaujančiam laikraščiui ir todel tas nelaimingas vardas prisėjo pakeisti „D-ru Vygandu". Tikrai įdomus krikštas.

—o—

Paleido D-rą Matulaitį.

Mariampolėje einantis laikraštis „Šešupės Bangos" praneša sekamą žinią:

„Gegužės 23 d. parvažiavo iš Kauno kalėjimo paliuosuotas senai mariampoliečių laukiamas daktaras Stasys Matulaitis. Jo stotyje pasitikti buvo nuėję didelis pulkas jaunuomenės. Iki ašarų gražu matant, kaip jaunuoliai senelius gerbia. Dr. St. M. išsėdėjo Kauno kalėjime netoli pusmečio ir parvažiavo gerokai suvargęs, bet tuojaus griebėsi savo senojo amato — žmones gydyti."

Matyt, kad krikščioniškoji žvalgyba D-rui Matulaičiui kaltės įrodyti negalėjo, nors ir kaltino jį komunistinės literaturos ir granatų užlaikyme. Visgi negalima nepasipiktinti tokiu reakcionierių žygiu, kuomet nekaltą ir Lietuvai užsitarnavusį senelį Daktarą kankino visą pusmetį kalėjime vien tik delto, kad jis netarnauja klerikalinei diktaturai.

Jau net gabusis Anglų diplomatas Lloyd George pareiškė, kad laikas pradėti su Kinija elgtis teisingai ir palaikyti su ja visokius santykius teisėtumo pagrindų prisilaikant. Esą, Kinijos milžinas jau pradeda išbusti ir su tuo faktu reikia skaitytis visam pasauliui. Vadinasi, net šitas ponas pripažįsta, kad iki šiol su Kinija buvo elgiamasi neteisingai ir visokiuose santykiuose nebuvo prsilaikoma teisėtumo pagrindų.

Nėra mažiausios abejonės, kad jei pavyks prisikelti Kinijos milžinui iš apsnudimo, tai jis atsikratys užsienio imperialistinių užmačių ir tuomet Kinijoje naminių vaidų ir žudynių gaisrai užges. Netenka ginčytis, kad atbudusi Kinija sudarys rimto pavojaus baltąjai rasei, bet tuomet pasaulis bus priverstas paieškoti kitokių pagrindų valstybių santykiavimui palaikyti ir turės išnykti pasaulyje galingųjų valstybių imperialistinės užmačios. Nėra gyvenime to blogo, kuris ilgainiui neišeitų žmonijai ant gero.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. S. BIEŽIS,
2201 W. 22-nd St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

MUSĖS — LIGŲ NEŠIOTOJOS.

Savo papročiais musės yra biauriausi vabzdžiai, su kuriais žmogus susiduria. Musės netik veisiasi purvuose, bet juose ir gyvena ir apleidžia tuos purvus tik tuomet, kai lekia į žmonių namus subiaurinti jų valgį ir nešioti ligas. Naminės musės knibinėja valgio paviršį, atnešdamos su savim, ypatingai ant plaukuotų kojų dalių, užkrečiamų ligų organizmus, parazitų kiaušinius ir kitus organiškus purvus. Kuomet musės lanko stalus jos palieka purvus ant maisto. Kuomet tas apibiaurintas maistas pasiekia musų vidurius, esame užkrėsti ir gali užpulti mus viena iš daugelio pavojingų ligų.

Naminės musės nelabai toli lekia. Retai jos nulekia toliau kaip pusę mylios nuo veisimosi vietos ir beveik visuomet pasilieka apie du arba tris šimtus mąstų nuo tos vietos. Jeigu kur nors atsiranda musės, yra aišku, jog prisiveisė jų pačioje apylinkėje.

Laike Amerikos Ispaniško karo musės užmušė daugiaus kareivių, negu kulkos. Musės nešiojo karštligę ir šimtai kareivių mirė nuo tos ligos delei nekreipimo domės į užkrėtimo tos ligos perais pavojus.

Naminės musės yra daug pavojingesnės už uodus. Jos randasi visose pasaulio dalyse ir gyvena visuose klimatuose, kur tik žmogus gyvena.

Musės, kurios prieina prie šalinių triobų ir prie stalų, gali apbiaurinti bile kokį maistą. Pienas beveik greičiausia esti užkrečiamas ir daugelis karštligės epidemijų ir mirčių paeina nuo pieninyčių, kurios neturėjo tinkamų įrengimų sunaikinimui išmatų.

Maistas, nupirktas musių pilnose krautuvėse, jeigu valgomas nevirtas, tiesiog ves prie ligos. Valgis gali buti apibiaurintas po virimui. Nors patys atsargiai bandome išnaikinti muses, bet del kitų apsileidimo kartais gyvastis pavojun išstatyta. Ir todel musių išnaikinimas yra dalykas, su kuriuo visa apylinkė turi rupintis.

Kaip ilgai musių veisimosi plotai rasis, nebus galima jas išnaikinti, todel pirmų pirmiausia reikia tas vietas išnaikinti. Tas reiškia, jog kiekviena apylinkė turi buti švariai užlaikyta, panaikinta sukrovimai išmatų ir mėšlų ir reikia prižurėti, kad išmatoms butų tinkama vieta. Kuomet mes suprasime, jog nuo mažiausių purvų musės atsiranda, tik tada bandysime tuos purvus išnaikinti.

Visos naminės išmatos turi buti laikomos uždengtuose induose, kurie netik neprileis musių, bet neprileis ir kitų vabzdžių. Sukrovimai išmatų daržuose yra priežastim musių veisimosi.

Sietais aptaisyk namų langus ir duris. Tie sietai, jeigu tinkamai aptaisyti, neįleis į namus 95% musių. Jeigu negalima kambarius sietais aptaisyti, tai aptaisyk nors valgomąjį kambarį ir virtuvę. Atsargiai reikia prižiurėti ligonių kambarius, ypatingai jeigu liga užkrečiama. Sydrais apdangstyk valgomus daiktus namie ir krautuvėse.

„Formalin" yra pavojingiausias nuodas musėms. Į torielkutę įdėk pusę vandens ir pusę „formalin" ir visus kitus skystimus iš kambario išnešk. Kuomet musės neras kitokio skystimo, turės gerti „formalin" ir nuo to stips. Saugokis nuo įvairių nuodų musėms, ypatingai nuo tų, kurie susideda iš arseniko.

Limpanti musių popiera sumažina musių skaitlines, nors ir yra ženklu prasto namų vedimo. Žmonės turėtų suprasti svarbą išnaikinti muses pavasario pradžioj ir nelaukti vasaros.

Kadangi gyvulių mėšlas suteikia patogiausią vietą musei veistis, svarbu kad prie tos vietos neprisigautų suaugusios musės. Butinai reikalinga turėti tam tikras vietas kur kiekvieną dieną butų galima suversti mėšlą ir tas vietas gerai apdengti. Kur nedaug randasi mėšlo, tai tokį mėšlą galima sumesti į tam tikras uždengtas skrynes, bet kur randasi daug, galima padaryti iš lentų platformą, pakeltą kokią pėdą nuo žemės ir pritaisyti uždangalą. Apačioje tos platformos privalo buti išmurintas iš cemento įdubimas, kur galima laikyti apie dviejų colių gylio vandens. Ir taip laikyti tą įdubimą, kad butų galima tankiai išplauti su vandenine ryna. Žinoma, musės prieis prie tos platformos ir gali vaisintis, bet kuomet lerva išsivystys, tuomet įpuls į vandenį po platforma ir prigers. Tą įdubimą galima išplauti apie du sykius į savaitę.

Apsaugojimas mėšlo ant upės nėra taip lengvas daigtas, nes laikant naminius gyvulius neišvengiamai prisirenka labai daug mėšlo ir musės gali vaisintis net ir laukuose, jei mėšlas nėra gerai sutrintas į smulkius šmotelius kas sutrugdo musių veisimąsi. Kur negalima apsaugoti mėšlo, patartina mėšlą aplaistyti kokiu nors chemikalu, kad išnaikinus musių kiaušinius ir lervas.

Vienas tinkamiausių chemikalų yra boraksas. Galima su juo mėšlą apibarstyti ir vėliaus vandeniu apkrapinti. Tas sutrugdys išsiperėjimą musės kiaušinių. Tik turime suprasti kad mėšlas nuodytas su boraksu gali buti kenksmingas augalams, jeigu tam yra naudojamas. Tokiu budu reikia atsargiai vartoti boraksą, kad neperdaugiausia jo pridėti į mėšlą. Žemdirbystės Departamentas apskaitliuoja, kad jei borakso nepanaudojama daugiau kaip vieną svarą ant kiekvieno 16 kubiškų pėdų mėšlo ir šitaip nuodyto mėšlo jei sunaudojama ant vieno akro žemės toks mėšlas dirvos nesugadins.

Jei mėšlo negalima apdengti, ir negalima nuodyti, tai butinai reikalinga tankiai išvalyti mėšlyną.

Visas laikas išsivystimo musės užima nuo 8 iki 9 dienų, bet nuo padėjimo kiaušinio iki išsivystijimo į lervą užima tik apie 4 dienas laiko. Todel reikalnga išmesti mėšlą nors kartą į 4 dienas jei norima muses išnaikinti.

FLIS.

Ligos išgydytos prieš pradėsiant. Šiltinė, kuri išvarė Napoleoną iš Maskvos ir išnaikino jo armiją, dabar muilu ir vandeniu išnaikinta. Puodinyčiuose švinu apsinuodymas žymiai sustabdytas uo to laiko, kuomet darbininkai pradėjo valgyti ant lauko, o ne darbo kambariuose ir kuomet nusiprausia rankas. Kur tik prisilaikoma naujagadyniškų viešos sveikatos taisyklių, ten gyvastis ilgesnė ir saugesnė.

—o—

Mėgink pėkščias į darbą nueiti — tapsi jaunesniu ir sveikesniu.

—o—

Gimnastikuok šviežiame ore.

—o—

Visuomet laikyk pakeltus langus miegamąjam kambaryje.

—o—

Švarumas neprileis škarletinos. Priverskite vaikus švariai užlaikyti dantis.

—o—

Saugokis skaudamos gerklės. Kartais yra ženklas užkrečiamų ligų kaip tai difterijos ir škarletinos.

—o—

Nevisuomet vadink kunišką skaudėjimą „reumatizmu"; kartais yra pasekmėmis, sugedusių dantų ir patartina eiti pas dantistą. Tegul ima X-ray dantų.

Atmintinas Anglijos Parlamento Posėdis

(Tąsa).

Panašios sutartys gali buti sudarytos ir su kitomis valstybėmis, kurių sienos susisiekia su Vokietija, jei tos valstybės tokių sutarčių panorėtų. Toliaus, paktas, aiškiai garantuojąs dabartinį teritorialį status'ą prie Reino, butų Vokietijai priimtinas. Vokietija yra pasiryžusi liuosu noru garantuoti visa tai, ką ji Versalės Sutarties buvo priversta priimti, t. y. Status quo Vakaruose; kad ji yra pasiryžusi vengti, ne tiktai vakaruose ir rytuose karo, kaipo priemonės, su kurios pagalba butų galima atsiekti pakeitimo Versalės Sutarties padarytos padėties — t. y. netik Vakaruose, bet ir Rytuose. „Ji yra prisirengusi", sako Chamberlain'as", visiškai atsisakyti nuo idėjos griebtis karo, kad pakeitus Versalės Sutarties nustatytas Europoj sienas. Ji, galimas daiktas, nenorėtų, arba ji negali atsisakyti nuo vilties ir aspiracijų, kad kurią nors dieną, draugingais ir abipusiais susitarimais, pakeitimas sienų galėtų įvykti Rytuose..."

Ponas Chamberlain'as, kalbėdamas apie savo misiją Ženevoje, sako: „Kartais sako, buk aš esąs pro-prancuzas. Girdėjau sakant, ir aš pakartojau tai ponui Briand'ui, kad namie sakoma, buk aš esąs jo kišeniuj. Man rodos, kad jis, lyg pasigailėdamas, pasižiurėjo į savo kišenių, norėdamas, kad jo kišenius butų kiek didesnis ir kad jis galėtų saugiau mane kišeniun įsikišti." Bet ponas Chamberlain'as, nors ir giliai simpatizuoja Prancuzijai, pasakė jai tai, ką tik geras draugas gali pasakyti. Jis pareiškė ponui Herriot'ui ir kitiems užsienių ministeriams, aukštai ivertinąs vokiečių pasiulymus ir jaučiąs, kad jie praveria duris naujai ir geresniai dalykų padėčiai ir uždaro duris netik militariniams žygiams, bet ir karo atmosferai, kuri vis dar nuo pat Versalės Taikos neišgaišta. Jis jautėsi sutinkąs su jais kaikuriais bendrais principais. Susipratimas, prie kokio butų galima prieiti, turėtų buti rybuose deklaracijos, kurią jisai perskaitė Ženevoje: „Bet koks susitarimas, kurį mes galim dabar padaryti, privalo buti defensyvio pobudžio, Kovenanto dvasioje, turi veikti artimoje harmonijoje su Sąjunga ir jos globoje jei tiktai galima."

Britų Vyriausybė negali imti atsakomybės už visas sienas, ir tai yra vyriausioji priežastis, del kurios Protokolas atmetamas. Bet turi buti aišku, kad, norėdami sutvirtinti Kovenantą ir stabilizuoti taiką vakaruose, britai nemano leisti karo kur kitur; kad nugalėtieji neprivalo jaustis galį nugalėtojų užmestos jiems taikos pareigas keisti kitose srityse. Faktas, kad taika sutvirtinama Vakaruose, gali duoti papildomų garantijų sienoms Rytuose.

„Pagaliau, keno interesuose butų liesti tas sienas? Nėra kito krašto, kurs butų labiau ir giliau suinteresuotas taikos pastovume, arba palaikyme gerų santykių su savo dideliu kaimynu, kaip Lenkija; ir niekas, joks bešališkas asmuo, kurs gali spręsti apie Vokietijos interesus tyra mintim, neužtemdyta prietarų ar geidulių, negali nematyti, kad Vokietija nieko nelaimėtų, negautų papildomo saugumo, puldama savo kaimyną Rytuose. Laikas ir draugingi susitarimai, ekonominių ryšių ir obligacijų jėga, prekybos interesų laisvė, visa tai turi vesti šias dideles Valstybes prie vis didėjančio ir artimesnio draugingumo, jei tik jos gali pasišalinti nuo vakarykščios dienos atmosferos ir atsikreipti į tai, kas turėtų buti nusistatymu ateičiai."

Vokietija ir Tautų Sąjunga. Vokietija turi įeiti į Tautų Sąjungą, lygiomis, pareigų ir teisių atžvilgiais, su visomis kitomis, taip mažomis, taip ir didelėmis valstybėmis. Vokietija turėjo užmetimus kai kuriems Kovenanto paragrafams. Sąjungos Tarybos susirinkime visa tai buvo apsvarstyta ir atsakyta Vokietijai, kad visos tautos Sąjungoje yra lygios, turi lygias pareigas, turi lygias teises. „Jei kartą jau pradėtum daryti išimtis pareigose, tai tuo pačiu laiku darytum išimtis ir teisėse, ir ta lygybė, kuri yra Sąjungos pagrindu, kuri yra jos dvasios esmė, butų sunaikinta, ir pati Sąjunga liktų suvaržyta ir nukauta."

Europos ateitis ir britų nusistatymas. Ponas Chamberlain'as, baigdamas savo kalbą, pabriežė tai, kad Europa dar ir dabar, kaip ir karo laiku, yra pasidalinusi į du abazu. Ir vieni ir kiti, persekiojami baimės jaučia, kad, jei ilgiau taip bus, tai anksčiau ar vėliau Europa vėl eis į naują karą. To gal nesulauksime mes, bet musų vaikai ar musų vaikų vaikai paregės Europą naujuose karo konvulsijuose, „ir ta gentkartė, kuriai prisieis mokėti už bereikalingą karą, skaudžiai teis šių dienų valstybės vyrus, nesugebėjusius imtis laiku priemonių, kurios galėtų apsaugoti ateitį nuo karo".

Anot pono Chamberlain'o, Didžiosios Britanijos Valstybės vyrai turi tam tikras pareigas. „Musų nusistatymas", sako Chamberlain'as, „kad ir ne per musų pačių kaltę, buvo nepastovus ir svyruojąs. Musų įtaka šiek tiek sumažėjo dėka musų dvejojimo ir musų nepastovumo, bet štai ateina nauja proga. Šituose pasiulymuose aš matau galimą geresnės dienos aušrinę. Be musų pagalbos nieko nebus padaryta. Be musų pagalbos mes visi tikrai, nors ir iš lengvo, eisime prie naujos nelaimės. Su musų gi pagalba, karas gali buti užbaigtas, ir gali prasidėti tikras taikos triumfas. Britų Imperija, savo Dominijų atskirta nuo Europos, savo gi savų sujungta su Europa, gali padaryti tai, ko joki kita valstybė pasaulyje negali padaryti, ir aš girdžiu šaukšmą iš Rytų ir iš Vakarų, kad Britų Imperijos rankose yra taikos klausimas, ir, jei ji nenori karo, tai ir nebus karo."

Po Chamberlain'o kalbos kalbėjo Marquis of Hartington.

Liberalų lyderio Lloyd George'o kalba, sekusi po Marquis'o Hartington'o, vaizdžiai negrinėjo protokolo netikslumą ir ypatingos domės atkreipė į Lenkiją ir Vilnių. Jo kalba tiek yra įdomi, kad aš leidžiu sau paduoti čia gan ilgokas jos ištraukas.

Lloyd George'as pabriežda-mas labai aiškiai, kad britai norėtų matyti arbitražo principą taikomą koplačiausiai, žino, kad, Protokolą sudarant, paėmė viršų prancuzų pažiuros: vietoj bendros sutarties, kuri galėtų rišti ginčus arbitražo metodais, Protokolas sudarytų tiktai variantą senos prancuzų politikos jų rytų sienų garantijoms užtikrinti. Prancuzų spauda gyrėsi, kad tai Prancuzijos triumfas; kitas vėl, visiškai farizėjišku budu sušunka, turįs vilties, „kad kurią nors dieną Anglijos akys paregės šviesą".

„Protokolas nepaveda arbitražui nei vieno klausimo, del kurio gali iškilti karas Europoje", sako Lloyd George. „Kai kurie musų prancuzų draugų sakosi atsiekę moralio triumfo. Aš norėčiau paklausti jų, ar yra nors vienas klausimas jų rytiniame pasienyje tarp jų ir Vokietijos, kurį jie sutiktų pavesti artibražui, einant Protokolu

(Daugiau bus)

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

VARGAS.

Oi, varge, varge,
Vargeli mano;
Kada aš jaunas
Tave išvargsiu.

Didžiausiu mokytoju pasaulyje yra vargas. Vargo mokykla nemaloni bet reikalinga; be vargo gero nematysi. Labai maža buvo tokių žmonių, kurie pagarsėjo, kuriuos istorija mini, kad jie nebutų daug vargo panešę, kad nebutų visų pirma perėję vargo mokyklą. Jei butų apsilenkę skaudžių gyvenimo smugių, vienokiu ar kitokiu budu nebutų buvę parblokštais, tai istorija jų neminėtų, kaip ir milionus kitų kad nemini.

Kaip pavieniai asmenįs, taip ir tautos, kuomet tampa nepasisekimų parblokštos, renka kruvon visą energiją, kad galėtų pasikelti, o atsistojus ant tvirtų kojų buti atsargesniu, nesiduoti ir vėl parblokšti, nepasisekimams apnykus. Lietuva puolė po Lietuvos kunigaikščio Jogailos priėmimu krikšto ir susižiedavimu su lenkaite Jadvyga. Kuomet buvo įvesta taip vadinamoji pirmoji 1386 m. unija, arba einant dokumentais, Lietuva tapo įkorporuota į Lenkiją, su tuo sujungimu buvo įvesta ir priverstinas priėmimas krikšto — tai vieno Jogailo užmačia.

Prancija puolė pralaimėjusi mušius po Waterloo, vėliaus puolė 1870 m. Austrija ir Vokietija puolė 1920 m. Pastaroji nors ir puolė, bet matomai, kad turi stiprią valią ir jau kėlėsi iš apsvaigimo po skaudaus smugio, bet Austrija, kaipo tokia, yra žuvusi ir taip trumpame laike beveik visiškai pamiršta, rodos kaip ir nebuvo egzistencijoj.

Penkiasdešimt metų nuo dabar, kuomet musų vaikai rašys istoriją šių dienų gyvenamojo laiko, bus teisingesniais sprendėjais visų nuotikių, negu kad mes patys šiandien gyvendami galime parašyti. Mes patys, taip sakant, negalime buti sprendėjais savo darbų, tik busianti karta tegalės bešališkiau pažiurėjusi nuspręsti musų darbų teisingumą. Šių dienų gyvenimo faktai bus smulkmeniškai persijoti atvėjų atvėjais per smulkų sietą, grudai atskirti nuo pelų ir sunaudojami amžiams atsiminti, o pelai bus išmesti, užmiršti.

Taip, vargas išmokino daug ko pasaulyje, bet jei prie vargo nepridėta mąstymo — protavimo jėga, ten vargas nepersimainė į gerbuvį; jis laikė žmones savo geležiniais nagais suspaudęs per šimtmečius ir dabar tebelaiko. Iš vargo kieto tik išlavintas protas galės paliuosuoti žmoniją, kuomet žmogus per protavimą supras, kad persekiojimais ir priespaudomis kitų, vargo nepanaikinsi; netik kad nepanaikinsi, bet nei nesumažinsi.

Pastarųjų dešimties metų bėgyje didelės permainos pasaulyje įvyko. Didžiulės tautos kaip antai, Rusija ir Vokietija, nusikratė apsoliučių savarankių valdonų. Džiaugiasi naujasai pasaulis iš nuotikių, kelia didžiausias ovacijas. Mažosios tautos atgavo savo nepriklausomybę, tarpe kurių ir mes, lietuviai, didžiuojamės turėdami savo nepriklausomą Tėvynę, bet vargas, abelnai imant, visose šalyse nei kiek nesumažėjo. Atpenč, keliolika kart padidėjo, nes ką karo pragaringa gerklė surijo, tai vargo žmonėms reikia tai viskas atbudavoti, ant savo pečių išnešti. Nei Lietuvos, nei Rusijos, nei Vokietijos žmonių vargas nesumažėjo, kad ir pateko tų šalių valdymas į kitas rankas.

Taip, vargas. Vargas visame pasauly ir pas mus Lietuvoje; visko mums stoka. Ukininkams stoka triobėsių, gyvulių, dirbimui žemės stoka trašų, stoka pavasaryje sėklų, stoka pinigų. Bežemiams stoka darbų, stoka pastogės ir nekartą stoka juodos duonos kąsnio. Miestelėnams stoka butų, stoka uždarbių. Biznieriams stoka pirkėjų; fabrikantams, bankieriams, stoka pinigų. Politinėms partijoms stoka solidariškumo. Visos šalies gyventojams už vis labiausiai stoka laisvės; to dalyko, kuris nieko, o nieko nekainuoja. Kur nesikreipsi, ką nesusitiksi, visi bėdovaja; kokį laikraštį rankon neimsi, atrasi, kad Lietuvoje visko stoka, tik vieno dalyko nestoka — tai vargo.

Kas yra reikalinga, kad žmonės galėtų nors dalinai atsikratyti to vargo? Atsakymas tėra vienas: žmogau, vartok savo protą! Prašalink tas priežastis, kurios vargą gamina, o vargas pats pranyks.

Kokios yra svarbiausios vargo priežastys?

Netikęs šalyje šeimininkavimas! Kiekvienas, rodos, supranta tą gyvenime tukstančius kartų besikartojantį faktą, kad kur šeimininkas netikęs, ten namuose stoka tvarkos, stoka susiklausimo, solidariškumo; vieno kitam šeimynos nariui pagarbos. Tas pats ir su šalies tvarkymu. Lietuvos gyventojų vargai didėja delto, kad yra netikęs dabartinių viešpataujančių partijų šeimininkavimas.

Ateina rinkimai. Pilieti apsistok ir tikrai pasvarstyk už kokių partijų kandidatus atiduosi savo balsą. Jei nori sumažinti savo vargą, apsižiurėk kam pavedi šalies valdymą. Visa lietuviškoji opozicija dabartinės valdžios yra persekiojama, tad žinok, kad ji kenčia lygų vargą su tavim, atiduok savo balsą už tų lietuvių partijų kandidatus, kurios yra valdžios neigiamos. Nemanyk, kad silpnesnis negali pergalėti tvirtesnio. Vartok savo protą, o vargas pats sumažės. Atsiminк Maironio žodžius:

Mainos rubai margo svieto,
Silpnas kelias, tvirtas žusta;
Nebijokim vargo kieto,
Juk be jo galingi puna.

TAIKOS PRADŽIA EUROPOJE

(Pagal *C. Delesle Burns*, iš anglų kalbos — *V. Dargvainis*).

(Tąsa)

Tikrenybėje, Anglija gali laimėti, prekybos srityje, jei vienas kurs nors svetimas kraštas parduoda savo prekes kitam ir tokiu budu abu kraštu vėliau gali pirkti sau Anglijos prekes. Bet kuriuo išimtinu klausimu sunku butų pasakyti, neturint ilgo prityrimo, kurs prekybos metodas butų tinkamesnis tam tikram kraštui, ar tam tikrai tautai. Reikia tik turėti omenyje, kad viena kur nors įvykusi permaina sukelia permainas ir kitur.

Pagaliau greitumas, kuriuo šiandien eina prekės, žinios ir keleiviai, labai nustebintų aštuonioliktąjį amžių, jau nekalbant apie ankstybesnius laikus. 1830 metais kelionė iš Anglijos į New Yorką užtrukdavo kelias savaites, dabar gi ir savaitės užtenka. Tais pačiais metais kelionė iš Hamburgo ar iš Londono į Indiją užtrukdavo keletą mėnesių; dabar gi, per Suez'o kanalą, visą kelionę laivu galima atlikti į dvidešimtį dienų. 1830 metais naujienos eidavo ne kiek greičiau už prekes ir keleivius; šiandien gi užtenka kelių valandų, kad visi didieji pasaulio miestai sužinotų, kas vienur ar kitur atsitinka.

Kaikurie žmonės sako, kad pasaulis liks „mažesnis", nes visas jo dalis taip lengvai pasiekiame. Teisingiau butų pasakyti, kad kiekvienam musų pasaulis pasidarė didesnis, daug didesnis, nes visi, kas tiktai nori, gali sekti viso pasaulio įvykius, gali naudotis visų pasaulio dalių dirbiniais ir produktais. Dabar jau nebegalima pateisinti kaimo pletkininkų ir paskalų nešėjų, — bet be jų negalma buvo apsieiti, kai žmonės negaudavo iš tolimų kraštų nei žinių, nei prekių. Žmonių tarpusaviuose santykiuose prasidėjo nauja gadynė, nors rodos ir nedaug kas ir tesidomi šitos naujos gadynės laimėjimais.

Šituo laikmečiu pirmą kartą įsigalėjo Anglijos įtaka į progresą. Net ir moksle tokie vardai, kai Darwin'as, parodo, kad Anglija buvo vadovaujančioje vietoje; pradžioje amžiaus, kurs buvo pažymėtinai prekybos amžium, Anglija buvo dar ryškesnis šaltinis, iš kurio kitos tautos imdavo sau naujas idėjas ir naujus metodus.

Karai, kuriuose dalyvavo Anglija ir Europa devynioliktojo amžiaus pradžioje, nepajėgė visai sunaikinti santykiavimų prekybos ir mokslo srityse. 1805 m. britai mušyje ties Trafalgaru įgijo kontrolę jurose; Napoleonas, nepajėgdamas įkainuoti padėties, karingumo upo pagautas, 1806 m. paskelbė Berlino Įsakymą, draudžiantį Prancuzijai ir jos valdomoms teritorijoms prekybą su Anglija. Šitai buvo didelis smugis Europos prekybai, ypatingai Danijos prekybai, nes tai sustabdė jų, ne britų, laivus. 1810 metais Napoleonas aneksavo Olandiją, bet jis negalėjo uždrausti britams siųsti savo prekes net į Prancuziją per neitralius Turkijos ir Sicilijos uostus, arba tiesiai kontrabandos keliais, per Prancuzijos uostus. Pats Napoleonas turėdavo pirkti medžiagos armijos batams ir rubams iš tulos firmos Hamburge, kuri gaudavo odas ir audeklus iš Anglijos. Ir šitokiu budu komercija ėjo sau, nepaisydama karo.

Dar žymesnis buvo tautų koperavimas mokslo srityje karo metu. 1806 m. Sir Humphrey Davy Anglijoje laimėjo Nepoleono paskirtą dovaną už geriausį darbą elektrybės srityje; pinigus jam įteikė prancuzas, nors Anglija ir Prancuzija buvo kare. 1813 m. Sir Humphrey Davy aktualiai nuvyko į Paryžių, nors karas dar ir nebuvo baigtas, — karas dar nebuvo tokia enterpriza, kurioje tiesioginiai dalyvauja visi kariaujančiojo krašto gyventojai.

Aštuonioliktojo amžiaus pabaigoje anglai išrado tekstilio mašinas, kai visame pasaulyje buvo vartojami senieji verpimo ir audimo rankomis metodai. Toliau, taip jau Anglijoje buvo išrastas anglių koksas geležei lieti; paskui — garo jėga, irgi reikalinga anglių. Šitokiu budu prasidėjo naujas anglių ir geležies amžius, ir apie devynioliktojo amžiaus vidurį darbininkas galėjo gaminti prekių tukstantį kartų daugiau už senovės rankų darbininką. Labai žymiai padidėjo kiekis tekstilio ir mašinų, ėjusių mainais į kitus kraštus.

Ir galimybės mainytis prekėmis padidėjo taip jau dėka Anglijos pastangoms. Pirmasis garlaivis, perplaukęs Atlantiką, *Great Western*, išplaukė iš Anglijos 1838 metais. 1825 m. buvo nutiestas pirmas geležkelis tarp Stockton'o ir Darlington'o, ėjęs po 15 mylių į valandą*). 1829 m. buvo pradėtas Manchester-Liverpool Geležkelis, kurio garvežiai jau ėjo po 40 mylių į valandą**).

1828 m. viena Amerikos bendrovė užsakė Anglijoje geležkeliams garvežius, bet 1830 m. amerikiečiai jau patys dirbo savo garvežius. Prancuzijoje ir Belgijoje vyriausybės pradėjo geležkelius 1833 m., Vokietijoje pirmas geležkelis buvo nutiestas 1835 m. ir per kurį laiką visame krašte bubo laikomi anglai mašinistai ir darbų užvaizdos. Po 1840 m. Šveicarija su Ispanija pradėjo tiesti geležkelius, po 1850 m. — Kanada ir Pietų Amerika. Trumpos telegrafo linijos buvo vartojamos Anglijoje, Vokietijoje ir Jungtinėse Valstybėse 1840 m. Pirmieji Atlantiko kabeliai buvo nusisekę tik 1866 m., po to, kai William Thomson (vėliau Lordas Kelvin) padarė tulus pagerinimus. Šituo laiku buvusi Europoje taika davė žmonėms galimybių patobulinti pramones ir susisiekimo metodus, kurie buvo Anglijoje pradėti.

1815 metais, užsibaigus Napoleono karams, Anglija buvo visų turtingiausis Europos kraštas; anglai išvystė naujas pramonės jėgas, dėka tekstilio mašinoms, išrasťoms Anglijoje karo metu. Anglijos valdžia nenorėjo, kad kiti kraštai gautų iš Anglijos tas mašinas ir kad sužinotų, kaip jos yra dirbamos. Todel 1820 metais buvo išleistas įstatymas, draudžiąs tekstilio mašinų, jų modelių bei planų eksportų ir prityrusių darbininkų emigraciją. Nežiurint vienok gi įstatymų, tarp 1822 ir 1823 m. Prancuzijon emigravo iš Anglijos apie 16,000 darbininkų; vienintėlis įstatymo efektas buvo toks, kad jie negalėjo grįžti, bijodami bausmės. Paryžiaus apielinkėse buvo trys inžinierių dirbtuvės, vedamos anglų; kiekvienoje jų dirbo bent po 500 anglų darbininkų. Darbų užvaizdos medvilnių dirbtuvėse Vienoje 1840 m. buvo anglai arba škotai. Roven'e darbų užvaizdos buvo ateiviai iš Lancashire; taip pat buvo Olandijoje ir Belgijoje. Britų tekstilio mašinos buvo išvežamos į užsienius, sumaišius jų dalis. Šitokiu pat budu buvo tiesiami ir Kontinento geležkeliai britų užvaizdų priežiuroje; bėgiai irgi dažniausiai budavo gaunami iš Anglijos. Bet prieš tai nebuvo jokių draudimo įstatymų, ir kiti draudimai laipsniškai buvo atšaukti, — pvzd. emigracijos įstatymas buvo atšauktas 1824 metais. Šitokiu budu didieji pramonės Europoje centrai augo britų įtakoje, ir įvairųs kraštai greitai pradėjo turtėti. Pavyzdžiui, 1850 metais Prancuzija galėjo išpirkti anglų laikomas Prancuzijos geležkelių akcijas; Anglijos prekyba su Kontinentu padidėjo, ir Europa pagaliau jau galėjo pirkti sau prekių dideliu kiekiu. Ir šitaip įsikurė ta didžioji gadynė, kurioje mums tenka gyventi. Visa, kas sekė, buvo tai naturalus vystymasis išradimų, pakeitusių žmonių santykiavimus. Pirmasis tarptautinės prekybos ir pramonės laipsnis buvo pažymėtas Tarptautinės Parodos 1851 m.; tai buvo pirma tos ryšies paroda, suruošta Londone, vyriausios pramoningos valstybės sostinėje.

Naujos pramonei ir prekybai mašinos buvo tai dalinai amatninkų ir dalinai mokslininkų išradimų pasekmės; bet amžiui einant brandyn, mokslininkams teko didesnė, gi amatninkams mažesnė dalis naujų išradimų srityje. Šitai, senosios tekstilio mašinos atsirado dėka išradimams apsipažinusių su tradiciniais metodais. Net geležkeliai ir garlaiviai atsirado tik dalinai dėka mokslui, nors be mokslo, kokio buvo pasiekta toje srityje aštuonioliktame amžiuje, nei vieni, nei kiti nebutų nusisekę. Bet telegrafas ir telefonas atsirado tiktai dėka mokslui, ne „praktikos" žmonėms; taip jau nebutų buvę didžiųjų inžinerijos laimėjimų be mokslo vyrų.

*) Priešais tą traukinį jojo žmogus reikalingiems ant kryžkelių signalams paduoti.

**) Creevy savo „Creevy Capers" sako apie savo kelionę traukiniu 20 mylių greitumu į valandą; jis jautėsi, lig „lėkęs" ore.

(Daugiau bus)

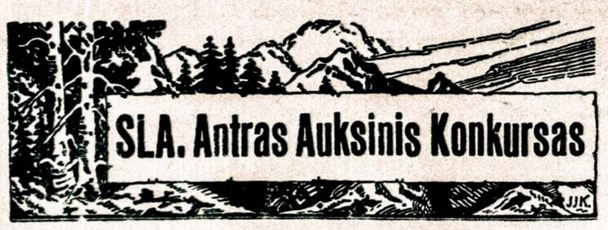

MUSŲ JAUNIMAS IR SLA.

Labai gražu, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje pradėjo taip gyvai rupintis čionai augusiu jaunimu ir deda didelių pastangų, kad kuodaugiausiai jaunuolių pritraukus prie SLA. Ir tas Susivienijimo susirupinimas čionai augusiu jaunimu yra pilnai suprantamas, nes kiekvienos didesnės ar mažesnės organizacijos gyvumas ir net likimas priguli nuo to, kiek jaunų jėgų organizacijoje yra. Negalima sakyti, kad Susivienijimas vien egoistiniais — tik savo labo delei išrokavimais kviečia jaunimą į savo narių eiles. Šiandien Susivienijimas jau yra tos rušies organizacija, kuri gali užtikrinti savo nariams pašalpą ir apsaugą, todel ir prie jo prisidedantiems naujiems nariams yra nauda.

Bet ar galima norėti, kad musų jaunimas, jau gerokai nutolęs nuo lietuvių, galėtų suprasti tą naudą, kokią Susivienijimas jiems užtikrina. Jei didelė didžiuma net pačių ateivių iš Lietuvos dar nesuprato netik Susivienijimo svarbos, bet ir paprastų vietinių draugijų, tai ko geresnio galima norėti iš jų vaikų — iš čion augusio jaunimo. Anot tos patarlės: Obuolis nuo obelies netili terieda. Jei dauguma ateivių lietuvių nepriguli prie jokių lietuvių draugijų ir nekurie tokių šliejasi prie amerikonų pašalpos draugijų, net nemokėdami žmoniškai anglų kalboje susikalbėti, tai ar galima kaltinti čionai augusis jaunimas, kad jis ištautėja ir eina prie amerikonų?

Aš neužgiriu tik pirmos kartos musų jaunimą taip nutolusį nuo lietuvių. Bet ir jo apkaltinimui neturiu pagrindo. Daugiausiai už tai kaltas pats Amerikos lietuvių gyvenimas ir tos aplinkybės, kurias sudarė pačių lietuvių nusistatymas. Niekas negali man nurodyti nei vieno atsitikimo, kur buvo mėginta tiesti visuomeniniai — plačiai ir rimtai organizacijai pagrndas, kad tuo budu nors pamėginus palaikyti prie lietuvių čionai augantį jaunimą. Taigi kuomet buvo paliktas musų jaunimas keturių vėjų globai, todel ir nereikia stebėtis, kad jis šiandien labai mažai simpatijų turi lietuvių visuomeniam gyvenimui ir tą gyvenimą kuomažiausiai pažįsta.

Nors šio mano straipsnelio tikslu yra ne vien teisinti musų jaunimą, bet negalėjau iškęsti nepadaręs šios pastabos, kuri, manau, yra pilnai teisinga. Mano šio straipsnelio tikslu yra tarti vieną-kitą žodį, kuriuo budu galima butų musų jaunimą grąžinti prie lietuvių, ypač didesnį jo skaitlių pritraukti prie SLA.

Galime mes kalbėti dieną-naktį kuogražiausiais žodžiais į musų jaunimą, galiem visus musų laikraščius užpildyti ragindami jaunimą grįžti prie lietuvių — tas nieko negelbės. Žinoma, bus išėmumų ir vienas-kitas jaunuolis išgirs tą balsą, bet abelnai imant, tas jokios naudos neatneš. Gražųs žodžiai, dar gražesni paraginimai jaunimui, kad jis turi buti lietuviškas, turi mokėti lietuvių kalbą ir dirbti lietuvių visuomenius darbus, abelnai imant tik žodžiais ir paraginimais pasiliks. Gerai pažinodamas musų jaunimo psychologiją drąsiai tikrinu, kad lietuvių visuomeniam gyvenime nėra nieko tokio, kas suįdomintų musų jaunimą. Lietuvių laikraščiuose ir net tokioje organizacijoje, kaip Susivienijimas, partinės peštinės musų jaunimui visai neįdomios ir jis jų visiškai nesupranta. Todel pirmiausiai turime pasistengti suprasti čionai augusio lietuvių jaunimo psychologiją, kuri jau yra gerokai skirtinga nuo ateivių iš Lietuvos psychologijos ir tik galimais pasiekti musų jaunimą keliais privalome prie jo eiti.

Čionai augusis musų jaunimas tik tuomet pasilaikys prie lietuvių, jei bus jam suteikta tos visos progos atletikos ir sporto srityje, kokias jisai randa amerikonų gyvenime. Prieg tam, žinoma, jam reikia suteikti progos lavintis ir kulturiniai tiek lietuvių, tiek ir anglų kalbose. Ir aš neabejoju, kad Susivienijimas Lietuvių Amerikoje gali suteikti jaunimui tais progas. Visų pirma, Susivienijime jau savaimi pra apčiuopiama nauda papašpos ir apdraudos srityje, o prie to jei pridėsim visus kitus jaunimui pageidaujamus ir reikalingus dalykus, tai ir susidaro galimybės pritraukti jaunimą prie SLA.

Todel Susivienijimui reikalinga ieškoti budų, kad pirmiausiai bent didesnėse lietuvių kolonijose SLA. kuopos galėtų įkurti nuosavus ir gerai įrengtus namus, su svetainėmis, su atletikos ir sporto salėmis, kad tais dalykais SLA. nariai jaunuoliai galėtų veltui naudotis. Žinoma, tai yra didelis ir sunkus darbas, tačiau prie gerų norų jisai yra pasiekiamas. Juk beveik visos amerikonų panašios organizacijos, kaip Susivienijimas, net mažuose miesteliuose turi tokius namus. Tad kodel negalima ir Susivienijimui to paties padaryti. Aš neapsipažinęs tuo klausimu, kokiais galimumais amerikonai šito pasiekia, todel butų galima patyrinėti amerikonų organacijų planus tokių namų įkurimui ir palaikymui. Arba gal kas nors iš SLA. narių yra apsipažinę su tuo reikalu, tad butų geistina, kad paskelbtų tatai „Tėvynėje". Ir jei amerikonų organizacijoms galima šito pasieki, tai kodel musų Susivienijimui apie tai nepagalvoti? Tai yra vienatinis planas ir budas žymesniam skaitliui jaunimo pritraukti prie S. L. A.

Pašalpa ir apdrauda yra butini kiekvieno žmogaus gyvenime dalykai, bet ar galima tikėtis, kad jauni žmonės tuo svarbiu klausimu rupintųsi, kuomet net suaugusiųjų ir net senti pradėjusių dauguma žmonių apie tai nesirupina. Mat jau tokis žmogaus budas: kol sveikas ir tvirtas, tai apie rytojų ir galimas bile valandą įvykti nelaimes visiškai nesirupinama ir manoma, kad visuomet busime sveiki ir tvirti. Tuo labiau jaunimas tokiais gyvenimo klausimais kuomažiausiai rupinasi. Todel reikia paieškoti kitų budų, kad jaunimą pritraukus prie tokios organizacijos, kurioje jis galėtų ir šį svarbų gyvenimo klausimą — nežinomą rytojų aprupinti. Ir tokia organizacija yra *Susivienijimas Lietuvių Amerikoje,* kuri ir musų jaunimui reikalinga ir jaunimas jai reikalingas. O kuomet prigulės daugiau čionai augusio jaunimo prie SLA., tuomet ir jaunų, energingų darbuotojų išsiauklės ir su laiku galės užimti vadovaujamas vietas SLA. gyvenime. Todel pasvarstykime čionai paliestus planus jaunimo pritraukimui prie SLA.

SLA. narys jaunuolis.

KONKURSO DARBUOTOJŲ PRANEŠIMAI

Ei, konkursistai! kas atsitiko, kad nustojote rašinėti savo darbuotės pranešimus į Konkurso Skyrių? Nejaugi atvėsote nuo darbo užkaitus vasaros orui? Taip negalima daryti, norint pasidarbuoti savo organizacijos labui ir kartu laimėti nors kiek didesnį aukso gabalėlį. Bet taip nėra, nes SLA. Sekretorė pranešė šio skyriaus vedėjui, kad naujų narių glėbiai vis plaukia į S. L. A. Centrą. Matyt konkursistai tik aptingo parašyti nors kelis žodžius iš savo darbuotės ir antra savaitė vos tik keli pranešimai prisiųsta. Todel šiuomi prašomi gerb. konkursistai rašinėti į Konkurso Skyrių iš savo darbuotės.

13 kp., Minersville, Pa., org.-sekr. J. Staneika praneša: „Šiuomi pranešiu, kad turiu prirašęs 2 nariu į didžiųjų skyrių ir 4 narius į vaikų skyrių. Prirašau visus, kiek tik pasigaunu. Bet prie progos noriu pranešti, kad darbas eina gana sunkiai delei tos priežasties, kad kiti kuopos nariai man nepagelbsti darbuotis. Pavizdžiu, net ir kuopos organizatorius K. Arminas užėjus karštesniam orui pradėjo tinginiauti ir bimbinėja sau nieko neveikdamas SLA. naujų narių prirašyme. Bet aš esu pasiryžęs dirbti ir tikiuosi prirašyti keliasdešimt naujų narių į SLA. 13 kuopą."

Labai negerai, kad kiti 13 kuopos nariai nenori pagelbėti savo organizatoriui — broliui Staneikai darbuotis, prirašinėjime naujų narių. Bet brolis Staneika eina geru keliu, kuris jį nuves prie laimėjimo. Kur yra tvirtas pasiryžimas dirbti — ten ir laimėjimas užtikrintas. Su laiku pradės dirbti ir kiti kuopos nariai, kuomet pamatys savo organizatoriaus nesulaužomą darbštumą ir pasiryžimą.

38 kp., Brooklyn, N. Y., org.-sekr. A. Lesniauskas praneša: „Meldžiu įregistruoti ir mane į Antrą Auksinį Konkursą, kaipo organizatorių nuo musų kuopos. Pažadų nedarau, bet kiek pasiseks gauti naujų narių į SLA. 38 kuopą, tiek prirašysiu. Kaipo įstojimą į Konkursą kartu prisiunčiu penkis naujus narius."

Tai vyriškas įsiregistravimas į Konkursą! Su įstojimu ir dar su kokiu įstojimu — penki nauji nariai. Todel, matyt, brolis Lesniauskas ir jokių pažadų nedaro, nes gerai žino, kad Brooklyne SLA. labui darbuotis dirva plati ir jam geras aukso gabalas jau beveik kišeniuje tupi. Puiki pradžia!

S. L. A. REIKALAI

SLA. 5-to APSKR. REIKALUOSE.

SLA. 5-to apskr. pusmetinis suvažiavimas įvyksta nedėldieny, 26 d. liepos, 1925 m., po numeriu 62 Lafayette St., Paterson, N. J. Suvažiavimas prasidės 10 val. ryte.

Kuopos, priklausančios prie 5-to apskr., pasirupinkite išsirinkti delegatus į šį suvažiavimą ir taipgi nepamirškite priduoti delegatams mokesčius užsimokėti į 5-to apskr. iždą. Kuopos turi teisę siųsti delegatus į suvažiavimą vieną nuo kuopos ir vieną nuo kiekvieno 20 narių skaičiaus.

Taipgi kuopos pasistengkite parupinti naudingų sumanymų del suvažiavimo, kuriais vaduodamies galėtumem sekmingiau veikti kaip del 5-to apskr. taip ir del viso SLA. labo.

Delegatai nesivėluokite, nes suvažiavimas prasidės paskirtu laiku, taip kad pasibaigus suvažiavimui delegatai turėtų laiko dalyvauti 5-to apskr. piknike, kurį patersoniečiai, kaip tik į tą laiką pasirupino surengti. Taip pat ir nepriklausančios kuopos prie šio apskr. yra kviečiamos prisidėti prie mųs ir tuomi sustipirtni musų veikimą SLA. naudai.

Ig. Urbonas,
5-to apskr. sekr.

SLA. 5-to APSKR. VALDYBOS POSĖDIS.

SLA. 5-to apskr. valdybos posėdis įvyko nedėkdieny, 7 d. birželio, Elizabeth, N. J. Svarbiausi valdybos pasitarimai buvo šie:

Apkalbėta apie Antrą Auksinį Konkursą ir nutarta raginti kuopas 5-to apskr. ribose, kad laike vasarinių parengimų ir šiaip visur stengtųsi prirašinėt kuodaugiausia narių prie SLA.

Kalbėta apie prigelbėjimą kuopoms steigti vaikų mokyklėles, pasirodo, kad tas darbas reikalingas rupinties daugiausia pačioms kuopoms. Žinoma, apskritys prigelbės sulig savo išgalės.

Taipgi buvo kalbėta apie suteikimą pagalbos kuopoms 5-to apskr. ribose, reikale surengimo prakalbų ar paskaitų. Apskr. pasiryžęs yra pagelbėti silpnoms kuopoms gyvuojančioms New Yorko ir New Jersey apylinkėje. Jei kuopoms butų reikalinga kalbėtojai vasariniuose parengimuose ar šiaip kada norinčios gauti iš apskr. paramos, kreipkitės sekr. antrašu.

Svarstyta apie pusmetinį apskr. suvažiavimą ir patersoniečių pasiulymą, kad butų surengtas 5-to apskr. naudai piknikas toje dienoje, kada įvyks apskr. suvažiavimas. Valdyba sutiko su patersoniečių pasiulinimu.

Pusmetinis suvažiavimas nutarta šaukti 26 d. liepos, taigi tada įvyks ir piknikas. Kuopos privalo pasiųsti daugiau delegatų ir šiaip svečių, kad pasekmingai atliktumem didelį darbą del savo organizacijos labo.

Visokiais SLA. 5-to apskr. reikalais kreipkitės žemiau telpančiu sekr. antrašu.

Ig. Urbonas,
5-to apskr. sekr.,
197 Adams St.,
Newark, N. J.

SLA. 2-ro APSKRIČIO VALDYBOS PAREIŠKIMAS.

SLA. 2-ro apskričio valdybai pranešta, kad tuli žmonės (Koki žmonės? Šitokį kaltinimą darant ir neįvardijant asmenų galima jį pavadinti sugalvotu apskr. valdybos „triksu", kad tuo budu save kankiniais pastačius. **„T." Red.)** važinėja po kp. susirinkimus, tikslu niekinti valdybą ir kp. atitraukti nuo apskričio. Nekurie jau taip toli nuėjo, kad SLA. 36 kp. susirinkime, narys M. Vaidyla ir keli kiti daro valdybai sekamus užmetimus:

1. Kad apskričio valdyba aukojusi $20.00 AžVD. ir eikvojanti iždą komunistiniams tikslams.

2. Kad siuntinėja kp. laiškus, raginančius tverti AžVD. ir aukoti joms pinigus.

Mes kategoriškai pareiškiame, kad tie užmetimai yra ne pamatuoti ir melagingi. Apskričio valdyba nėra aukavusi nei vieno cento, nei AžVD. nei jokiems komunistiniams tikslams. Ir jei tie žmonės nesiliaus melavę apie apskričio valdybą, mes pareikalausime teisybės atitinkamais musų organizacijos keliais.

SLA. Nariai! nesiduokite kad jus melais ir intrigomis (?! **„T." Red.)** kas suviltų. Yra žmonių, kurie pasiryžę suskaldyti SLA. 2-rą apskritį ir neturėdami rimtų užmetimų— naudoja melus.

Jeigu kuomet kas atėjęs kaltina valdybą, tai pirm negu spręsite — geriaus pakvieskite valdybą pasiaiškinti. Ji mielai sutiks atvažiuoti ant jusų susirinkimo ir paaiškinti kaip ištikrųjų dalykai yra, nes suvažiavimuose nevisi nariai turi progos nuvažiuoti.

SLA. 2-ro apskr. valdyba:
P. J. Petronis — pirm.,
E. Mačenskienė — išd.,
M. Bacevičius — sekr.,
10718 Prairie Ave.,
Chicago, Ill.

IŠ SLA. KUOPŲ DARBUOTĖS.

129 kp., Chicago, Ill.
Kuopa pasitraukia iš 2-ro apskričio.

Birželio 14 d. SLA. 129 kp. laikė pusmetinį susirinkimą Dvorak parko svet. Susirinkimas, nežiurint karšto oro, buvo gana skaitlingas. Protokolas praeito susirinkimo su mažu pataisymu liko priimtas. Kuopon įstojo vienas naujas narys. Komisija vakarų rengimo pranešė, kad esą paimta M. Meldažio svetainė ant gruodžio 13 dienos ir bus surengta gražus koncertas ir balius. Raportas vienbalsiai priimtas. Kiti raportai netaip svarbųs — neminėsiu.

Kiek svarbesni raportai buvo delegatų, lankiusių SLA. 2-ro apskričio suvažiavimą gegužio 24 d., Chicagos Lietuvių Auditorijoj. Pirmas delegatas pareiškia, kad buvo „vienpusiškas jų (t. y. komunistų) nusistatymas". Antras del. p. Kazlauskas pasakė: „Išvirkščiai dalykas atrodė, kada mes stojom į 2-rą apskritį kaip jis yra dabar. Dabar apskritys, kaip jisai elgiasi, negali buti jokios naudos Susivienijimui. Jų nusistatymas buvo iš anksto suplanuotas ir negaliu sau persistatyt tokio pasielgimo, kad taip galėjo ypatiškai į kuopos delegatą Dr. Montvidą ir kitus 226 kp. delegatus drėpti paniekinančius žodžius ir neduoti balso, kaip pasielgė apskričio pirmininkas P. Petronis; ta jų taktika ir privertė skilti apskritį ir tt. O tas- jų staugimas, švilpimas, tai tiesiog pasibiaurėtinas".

Delegatas V. Andrulis pasakė, kad tiek tik galis pasakyt ką ir brolis Kazlauskas, tik pridurė, kad jam tokio staugimo dar netekę girdėti jokiame susirinkime ir daugiaus nebenorįs į tokius suvažiavimus lankytis.

P. Vasis sako: „Nėra geras dalykas kas ten atsitiko" ir nupeikia apskr. pirmininką už nedavimą balso 226 kp. delegatams.

P. Gelgaudas, kp. organizatorius, pasakė visa, kas tenai buvo iš anksto prirenkta ir tt. P. Turulis pasisakė, kad jis kalbėsiąs bepartyviškai ir iš raščiuko perskaitė punktus kas buvo nutarta suvažiavime (tas jau tilpo laikraščiuose) ir bandė pateisinti apskričio valdybą už įvykusę suirutę ir pasakė, kad visą dalyką sugadino Misevičia, kuris ką ten pasakęs ir tt. Vasys, Gelgaudas ir Turulis mandagiose formose bandė įrodyti, kad ir yra kas negero antrame apskrity, bet delto nereikia skaldytis.

T. Dundulis, kuris suvažiavime buvo kaipo svečias, bandė įtikinti kuopos narius, kad neatsimestų nuo apskričio. Esą reikia eiti ir „faituotis" su jais ir tt.

P. J. Locaitis pagyrė p. Dundulį, kad jis moka kalbėti, bet visgi nepatarė varyti agitacijos ir agituoti už apskritį pašaliniais dalykais ir tt.

P. J. Grušas pasakė: „Pagirtinas delegatų bešališkumas, nes buvau ir aš kaipo svečias suvažiavime ir visą girdėjau ir man nebepirmas kartas teko jų toks staugimas girdėti. Mums ar vėliau ar anksčiau priseis atsimesti nuo 2-ro apskr. ir jeigu mes neatsimesime, tai už mus išmintingesni tą padarys."

P. Globis sako: „P. Dundulis liepė mums eiti ir „faituotis" su jais, o ko mums ten eiti faituotis Ar mes negalim dirbti rimtą darbą be jų?"

Liko įnešta ir paremta, kad kuopa atsimestų nuo 2-ro apskričio ir paduoda balsavimui: už atsimetimą — 16 balsų, prieš atsimetimą — 4 balsai. Tokiu budu SLA. 129-ta kuopa pasitraukia iš SLA. 2-ro apskričio.

Susirinkimas galima sakyt buvo tikrai rimtas, nežiurint, kad ir buvo aštrokų susikirtimų, bet buvo pakenčiami. Taip ir reikia.

Žemaičio sunus.

168 kp., Stamford, Conn.

Protesto rezoliucija delei uždraudimo įleisti Lietuvon SLA. organą „Tėvynę".

Kadangi Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, kaipo tautinė apdraudos, pašalpos, labdarybės ir apšvietos nepartinė organizacija, nuo pat savo susikurimo rupinosi ir rupinasi Lietuvos reikalais ir visomis savo išgalėmis tuos reikalus rėmė ir remia moralei ir medžiaginiai, ypač Lietuvos nepriklausomybės kurimosi metu ir iki šių dienų Susivienijimo nariai, kuopos, apskričiai ir Seimai gausiai aukoja įvairiems Lietuvos reikalams ir pirko Lietuvos Laisvės Paskolos bonus;

Kadangi Susivienijimo organas „Tėvynė" visuomet gynė ir gina Lietuvos reikalus ir stovi sargyboje Lietuvos žmonių laisvės ir gerbuvio ir musų giliausiu įsitikinimu atatinkamai atlieka savo užsibrėžtas pareigas linkui Lietuvos ir jos gyventojų; ir

Kadangi pranešė „Tėvynė" ir kiti Amerikos lietuvių laikraščiai, kad Lietuvos valdžia uždraudė įleisti Lietuvon Susivienijimo organą „Tėvynę", nepamatuotai kaltindama kaipo einantį prieš Lietuvos Valstybę ir tuo budu kenkentį Lietuvos reikalams, kas giliai užgauna ir visą musų organaciją ir kiekvieną jos narį atskirai,

Todel Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 168 kuopa, laikytame savo susirinkime 7 dieną birželio mėnesio, Stamford, Conn., apsvarstė šitą Lietuvos valdžios žiaurų ir neteisingą žygį linkui musų organo „Tėvynės" ir kartu visos organizacijos ir varde savo 80 narių vienu balsu nutarė kas seka.

1. Protestuojame prieš Lietuvos valdžios tokį žygį, kuriuo draudžiama įleisti Lietuvon Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organą „Tėvynę" ir reikalaujame kogreičiausiai šitą uždraudimą atšaukti, nes Lietuvoje gyvena keli šimtai Susivienijimo narių ir šituo uždraudimu jiems yra atimta galimybė gauti jų organizacijos oficialį organą ir pasekti savo organizacijos reikalus.

2. Šitą Lietuvos valdžios žygį prieš musų organą „Tėvynę" laikome nepamatuotu, neteisingu ir užgaunančiu visą musų organizaciją ir kiekvieną jos narį atskirai.

3. Protestuojame ir piktinamės tokiais Lietuvos valdžios darbais, kuriais mindžiojama Lietuvos Konstitucija užtikrintos piliečių teisės: žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvė ir asmens neliečiamybė ir kt. Reikalaujame, kad Lietuvos žmonėms ir spaudai butų leista reikšti vieša kritika valdžios darbams, nes be to tobulas valstybės tvarkymas nėra galimas.

4. Protestuojame ir piktinamės Amerikos lietuvių ir Lietuvos klerikalų partijos vadų reakciniais žygiais prieš pažangiąją spaudą ir prieš visą pažangesnį veikimą Lietuvoje. Mes skaitome, kad nevaržomas ir laisvai leidžiamas reikštis mokslas ir apšvieta yra pamatine ir vienatine sąlyga Lietuvai ir jos gyventojams pasiekti šviesesnių ir laimingesnių gyvenimo dienų.

5. Pareiškiame, kad nežiurint kokių žygių prieš mus nesiims Lietuvos valdžia ir reakcijai apaštalaujanti klerikakalų partijos vadai, mes niekuomet nepaliausime rupintis Lietuvos Valstybės reikalais ir stovėsime Lieteuvos nepriklausomybės ir jos žmonių laisvės sargyboje ir visuomet remsime moraliai ir medžiaginiai Lietuvos žmonių kovą už jų laisvę ir Lietuvos Konstitucijoj pažymėtas teises. Pasižadame visomis išgalėmis moraliai ir medžiaginiai remti Lietuvos pažangiosios visuomenės kovą prieš klerikalizmo užmačias, prieš pasikėsinimą reakcijos priemonėmis užsmaugti Lietuvoje pažangiosios dvasios judėjimą. Ėjome ir eisime tuo keliu, kad Lietuvoje įsigalėtų laisvė, teisybė ir teisėtumas, kad pilnoje žodžio prasmėje viešpatautų demokratybės dėsniai.

6. Šitos rezoliucijos nuorašus pasiųsti Lietuvos Seimui, Lietuvos Ministerių Kabinetui, Lietuvos Pasiuntinybei Amerikoje, Lietuvos ir Amerikos lietuvių spaudai.

SLA. 168 kuopos valdyba:
Pirmininkas — **J. Siugžda,**
Sekretorius — **Jonas Pocius,**
Iždinin. — **Kazys Zamolskis.**
(Kuopos antspauda)

139 kp., Roseland, Ill.

SLA. 139 kp. susirinkimas atsibo birželio 6 d., „Aušros" knygyno kambariuos. Į susirinkimą atsilankė narių neperdaugiausiai, turbut del šilto oro. Prie kp. prisirašė 5 nariai — du į suaugusių, o trys į vaikų skyrių.

SLA. 2-ro apskričio delegatai išdavė raportą, kartu pridavė ir apskričio serijas. Raportas priimtas vienbalsiai.

Korespondentas pranešė, kad jo korespondenciją apie gegužio mėnesio susirinkimą „T." redakcija natalpino. Skaityta korespondencija ir pranešimas „Apšvietos komisijai", kurie yra pasiųsti minėtai komisijai. Korespondento raportas priimtas vienbalsiai.

Ligonių yra tik vienas. Sekantis susirinkimas pripuola pusmetinis, tai bus šaukiamas atvirutėmis ir atsibus Strumilos svetainėje.

SLA. 139 kp. koresp.

57 kp., Worcester, Mass.

Birž. 7 d., š. m., atsibuvo S. L. A. 57 kp. susirinkimas, kurį atidarė kp. pirmininkas p. Skliutas kaip 1 val. po pietų.

Perskaičius protokolą, pasirodė ir neužbaigtų darbų. Sekė raportas teatro, kuris dar davė pelno $12.00, nes buvo manyta, jog aukščiaus minėtas veikalas neš nuostolius. Mat rengiant šį veikalą prieš pat lošimą susirgo dvi aktorkos ir dar svarbesnes roles turėjosios, tad delei šitokios priežasties prisėjo kelti (geriau sakant rengti antru kartu) ant kitos dienos, kas padarė didelius nuostolius.

Komisija rengimo pikniko pranešė, jog del geresnių pasekmių yra piknikas perkeliamas ant rugpiučio 2 d., š. m. Susirinkimas raportą priėmė. Taigi kaip aš buvau žymėjęs „Tėvynės" numerį 24, kad S. L. A. 57 kp. piknikas įvyks birželio 21 d., š. m., tai dabar tą dieną nebuvo pikniko. Kaip tuo kartu minėjau apie metinį SLA. 57 kp. išvažiavimą, tai visi gerai įsitėmykite, jog išvažiavimas įvyks rugpiučio 2 d., š. m., toje pačioje vietoje prie dailaus ežero.

Tai iš raportų buvo beveik viskas, išskiriant smulkius tarimus.

Padarytas tarimas prašyti, kad apmokėtų pašalpą ligonei drg. Klimienei. Mat pas mus yra tokis gydytojas, kuris susimislija ir nepildo blankų, be kurių Centras nemoka pašalpos. Kadangi drg. Klimienė yra gerai pažįstama beveik visiems worcesteriečiams ir žinom, kad teisingai sirgo, todel ir kuopa padarė tokį tarimą, pasiremdama ligonių lankytojų liudymu.

Narių šiame susirinkime dalyvavo apie 200 ir labai gražiai svarstė savo kuopos reikalus— ermų nebuvo.

Perskaityta aplikacijos norinčių įstoti į SLA. 57 kp. tik 7-os. Susirinkimas užsibaigė 2:20 val. po pietų.

J. V. Mikelaitis,
57 kp. korespondentas.

77 kp., Rockford, Ill.

Birželio 14 d. įvyko kuopos piknikas, kuris nusisekė vidutiniškai. Rengianties prie programo pradėjo lynoti ir atrodė, kad tuomi viskas ir pasibaigs. Svečiai subėgo į automobilius pasislėpti nuo lietaus, bet keliems lašams išpuolus prasiblaivė. Tuomet svečiai susiėjo į burį ir pradėta žaidimai. Už atsižymėjimą buvo skirta dovanos pinigais. Iki pusei programo išpildžius, tarsi tyčia ir vėl pradėjo pilti lietus, tuomi žaidimas ir pasibaigė.

Išryto iki trečiai valandai po pietų buvo gražus oras, tad atsilankė į pikniką gražaus svietelio. Rengėjai tikėjosi labai gero pasisekimo, o susirinkusius svečius ir viešnias ketino užžavėti žaidimais.

Lietuviais apgyventas dvi dalis miesto — east side ir south side, buvo sumanyta ištyrt kurie tvirtesni, kurie kuriuos nutrauks, traukiant virvę. Bet liko neištirta, mat vis tas lietus. O tuomi žaislu buvo daug kas užsiinteresavę, bet tai tik Dievulis už tai kaltas, kam įsakė lyti.

Šviežias.

27 kp., Auburn, Ill.

SLA. 27-tos kuopos susirinkimas įvyko 6 dieną birželio, K. Ulckio svetainėj. Narių atsilankė gana skaitlingai. Organizatorius perstatė naujų narių 5 ir į Vaikų Skyrių 4 — viso 9. Tai pasirodo, kad musų org. St. Petrila nejuokauja šiame Auksiniam Konkurse ir yra tikrai nusistatęs išpildyti savo pareiškimus. Todel linkiu jo darbuotei gerų pasekmių!

Tarpe kitų kuopos tarimų buvo nutarta surengti piknikas 4 dieną liepos, Dodds giraitėje, su įvairiu programu: virvės traukimu, lenktynėmis ir kitokiais žaišlais.

Atsižymėjusiems šiame programe yra skiriamos dovanos, todel pagarsėjęs Auburnio virvės traukimu tymas kviečia iš aplinkinių miestų drutuolius persitikrinti, kam ta dovana ir garbė prigulės.

Jurgis Gribas,
27 kp. koresp.

100 kp., Racine, Wis.

Prirašinėjimo naujų narių pasekmės kas kartas vis gerėja. Laikytame susirinkime birželio 7 d. prirašėm 8 naujus narius į didelių skyrių. Taipgi yra daugelis pasižadėjusių prisirašyti sekamam susirinkime, jeigu tik priešininkai nepakenks, nes pas mus randasi viso kios rušies priešininkų. Net yra ir SLA. narių, kurie kenkia gavimui naujų narių, keldami kuopos susirinkimuose visokius nereikalingus triukšmus.

Žmonėms yra labai nusibodę susirinkimuose triukšmai. Man bekalbinant prisirašyti prie SLA. gaunu pirmutinį atsakymą, kad nenorį eiti į susirinkimus ir klausyti visokių ginčų. Velina sau geriau nepriguléti ir buti sau ramus. Užtaigi daugumas kuopų skundžiasi, kad nariai nesilanko į susirinkimus.

Praeitą susirinkimą buvo nemažai narių susirinkę. Taipgi ir naujų narių buvo nemažai. Bet senieji nariai kaip pradėjo vesti visokius nereikalingus ginčus, tai ką tik neišvijo visus naujus narius. Vienas išeidamas pareiškė: „Galite sau turėtis tokią savo draugiją, aš nenoriu prigulėti."

Gerbiamieji SLA. darbuotojai ir nariai, stengkimės kuogreičiausiai prašalyti tuos negeistinus ginčus iš kuopų susirinkimų. Taipgi nustokim ir visokias polemikas varinėti per SLA. organą „Tėvynę". Geriau imkimės visi už naudingo darbo ir prikalbinkime savo draugus prisirašyti prie SLA. — prirašykime nors po vieną naują narį kiekvienas ir tai yra labai lengva padaryti. Tuomi atliksime labai naudingą darbą del SLA. ir del tų savo draugų, kuriuos prirašysime į taip naudingą apdraudos organizaciją — SLA.

N. Mockus — organizatorius.

212 kp., Kenosha, Wis.

Birželio 7 d. laikytame susirinkime SLA. 212 kuopos po įvairių tarimų prieita prie rinkimo delegatų į SLA. 10-tą apskričio suvažiavimą, kuris įvyko 21 d. birželio, Schlitz svet., Kenosha. Išrinkta delegatais visi rimti nariai, kuriems rupi SLA. gerovė.

Čia tuoj komunistai įsišoko, kad esą „carai" valdo 10-tą apskr. Kitas vėl šaukia, kad nereikia aukauti Mariampolės gimnazijai. Mat pats budami tamsųs, nori, kad ir kiti tokie butų. Gaila tokių, kurie ne savo protu gyvena. Gerai pirmininkas pasakė, kad su politika važiuokite į Maskvą, o čia yra Susivienijimas. Komunistams ir jų pritarėjams tas nepatiko, bet patartina, kad pirmininkas pažabotų tuos rėksnius, tada butų musų kuopos susirinkimai gražųs ir ramųs.

Nutarta paskirti iš kuopos iždo $15.00 del delegatų pagaminti pietus. SLA. 212 kp. tą pagamins ir ką tik įstojęs į S. L. A. p. Vl. Jakutis aukavo mėsos tam tikslui — ačiu ištarta jam už taip gausią auką.

Birželio 28 d. atsibus draugystės „Lietuvos Balsas" mitingas, kurie dar nesate užsimokėję naujai prisirašę, malonėkite ateiti į Schlitz svet. 12 val. arba 1 val. po pietų.

Nors vieną sykį Kenoshos lietuviai padarė sutartiną dalyką, nes kokios tik yra draugijos susijungė į vieną kruvą, tai yra 13 draugijų ir kožną savaitę paeiliui rengs išvažiavimus į miškus. Seniai taip reikėjo turėti vienybę, o neiti vėžio keliais: vieni čia, antri ten.

Čia darbai eina taip sau, vienok ir bedarbių yra daugybė. Namų pasirandavojimui negalima gauti, tik pirkti, o statymas naujų namų kaip grybai po lietaus dygsta ir visi namai pilni — nėra tuščių.

Kaz. Braževičius.

88 kp., E. St. Louis, Ill.

Laikytam susirinkime 7 d. birželio nutarta pranešti kuopos nariams per organą, jog pusmetinis susirinkimas įvyks 5 d. liepos, 1925 m., 2 valandą po pietų, 537 Collinsville Ave. Nepamirškite visi nariai atsilankyti, nes turime svarbių reikalų, kuriuos esame priversti minėtą dieną aptart, ką su jais turime daryti. Aš prašyčiau nuo savęs dabartiniu Antro Auksinio Konkurso laiku, kad musų kp. nariai visi atjaustų šį svarbų laiką ir Pildomosios Tarybos šį sunkų darbą. Draugai parodykite drąsos ir atsiveskite nors po vieną tuziną lietuvių ir lietuvaičių ir padarykime juos SLA. nariais, kaipo kad pasitarnavo S. Pečiulis ir Jonas Levanas, atsivesdami po vieną gerą savo draugą pradžioje Konkurso ir padarė juos laimingais įrašydami į SLA. garbingą organizaciją.

J. Gurčus,
88 kp. fin. sekr.

NEKROLOGAS.

Nors trumpai prisieina aprašyti apie mirtį draugo Stasio Poškevičiaus, kuris dar buvo tvirtas žmogus darbininkas apie 40 metų amžiaus. Bet smarkiai susirgęs plaučių uždegimu 8 dieną birželio, 1925 m., pasimirė, palikdamas savo mylimą moterį su penkiais mažais vaikučiais dideliame nusiminime. Taipgi turėjo brolį Vincą ir kitus gimines.

Kadangi velionis Stasys Poškevičius buvo sekretorius SLA. 2 kuopos, Forest City, Pa., todel kuopa rupinosi šermenimis ir laidojo savo mylimą draugą. Taipgi Mainierių Unija U. M. W. of A. 1035 lokalas paaukojo puikų gyvų gėlių vainiką. Birželio 10 d., 1925 m., tapo palaidotas su visom bažnytinėm ceremonijom Šv. Antano kapuose. Kun. A. Ežerskis pasakė įspudingą pamokslą. Jo nuoširdus patarimai giliai pasiekė kiekvieno šiose laidotuvėse dalivavusio širdį.

Ilsėkis brangus drauge pilkoje žemelėje, jau Tau vargai nerupės, o mes dar liekamės ant toliaus vargti.

A. M. Makauskas.

Pabaigė Aukštąjį Mokslą

D-RAS EDVARDAS W. ŽUKAUSKAS.

Šį pavasarį pabaigė medicinos mokslą jaunas, energingas ir gabus SLA. narys Edvardas W. Žukauskas, kuris dabar yra nariu SLA. 38 kp., Brooklyn, N. Y. Vadinasi, Amerikos lietuvių gyvenimas laimėjo dar vieną profesionalą ir tai yra nemažas pliusas.

Džiaugiamės sulaukę naujo profesionalo ir tuojaus pradėsime reikalauti iš jo visuomenio darbo. Bet kaip tie musų jaunuoliai savo siekiamu profesijų pasiekia, kiek vargo ir triuso paneša kol prilipa savo užsibrėžto tikslo, nevisiems žinoma. Todel pravartu tarti nors keletas žodžių ir apie šį jauną profesionalą — SLA. narį D-rą Žukauską.

Amerikon Edvardas, su savo tėvais, atvyko budamas tik pusantrų metų amžiaus. Jis paeina iš Mariampolės. Paaugęs Edvardas, kaip ir visi jaunuoliai, privalėjo eiti mokyklon. Su gerais pasižymėjimais jis baigė pradinę ir High School Brooklyne. Po to jis pradėjo mokintis Long Island Ligoninės Kolegijoje, pasirinkęs medicinos mokslo kursą. Pasimokęs čionai metus laiko, Dr. Žukauskas stojo į Columbia Universitetą, New Yorke, ir pradėjo rimtai mokintis medicinos mokslo.

Pasimokinęs tris metus Columbia Universitete, persikelia į Flower ligoninę ir čionai pabuvęs metus laiko, Edvardas vyksta į Cincinnati, Ohio, ir tenaitinėj kolegijoj išbuvęs tris metus baigia medicinos mokslą.

Kol gavo diplomą, kol pasiekė gydytojaus laipsnio, neužteko vien tik medicinos kolegijoje sėdėti. Laike atostogų ir laike mokinimosi kolegijoje, Žukauskas siekė prie savo tikslo visomis išgalėmis. Taip, parvykdamas pas savo tėvelius atostogų, jis dirbo Šv. Marijos ligoninėj Hoboken'e, N. J., prie ambulanso. Mokindamasis Cincinnati, visą laiką, popiečiais ir vakarais jis triusėsi Covengton'o, Ky., ligoninėje. Taipgi atostogų laiku jis dirbo ir SLA. raštinėje, kuomet dar nebuvo pasiekęs to laipsnio, kad gauti užsiėmimą ligoninėse.

Mokslą Dr. Žukauskas baigė ir diplomą gavo gegužio 18 d., 1925 m. Pastaruoju laiku jis praktikuoja Bushwick ligoninėje Brooklyne.

Pažymėtina taipgi, kad Dr. Žukauskas, besimokindamas, ne pamiršo ir lietuvybės reikalų. Budamas New Yorke, jis visuomet sekretoriavo vietinei Amerikos Lietuvių Sandaros kuopai, ir šiaip dalyvavo lietuvių darbuotėje ir buvo aktyviu S. L. A. nariu.

Dabar Dr. Žukauskas gyvena su savo tėvais, Antanu ir Ona, po No. 92 Parkville Ave., Brooklyne, N. Y.

Papraktikavęs metus laiko Bushwick ligoninėj, Dr. Žukauskas žada atsidaryti savo ofisą Brooklyne ir aptarnauti savo viengenčius-lietuvius.

Mes gerb. Dr. Žukauskui linkime geros kloties jo pasiektoje profesijoje. Linkime taipgi buti darbščiu ir abelnuose lietuvybės darbuose, ypač ne užmiršti savo organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, kuris gelbėjo jam visomis išgalėmis aukštojo mokslo siekiant. Ir žinodami D-ro Žukausko energingumą ir prisišimą prie lietuvių, žinodami kaip labai jis branginą SLA. organizaciją, neabejojame, kad Susivienijimas, ypatoje D-ro Žukausko, susilaukė dar nieno energingo ir atsidavusio jo reikalams profesionalo darbuotojo.

PABAIGĖ AUKŠTESNIĄJĄ MOKYKLĄ.

Antanas Pacenta, jaunas, vos 18 m. amžiaus, SLA. narys, prigulintis prie 73 kuopos, Pottsville, Pa., šį pavasarį pabaigė Pottsvillės aukštesniąją mokyklą (High School).

Jaunuolis Antanas Pacenta yra gabus vaikinas ir mokyklą baigė su pasižymėjimu. Taipgi jis yra pasižymėjęs futbolo rungtynėse ir gavęs pagyrimus ir dovanas už pasižymėjimą. Abelnai, jaunas SLA. narys Pacenta yra visų mokyklos draugų ir mokytojų mylimas ir gerbiamas jaunuolis ir pasitikiu, kad su laiku ir musų Susivienijimas susilauks iš jo gabaus ir energingo darbuotojo. Linkėtina musų nariui — jaunuoliui Pacentui kuogeriausio pasisekimo gyvenime ir kad jis laimingai pasiektų ir aukštojo mokslo pačių viršunių.

B. Trembelis,
SLA. 73 kp. org.

GUDIJA DEGA.

„Rzeczpospolita" praneša iš Minsko, kad, „Zviezda" laikraščio žiniomis, Minsko apygardoje baisiai išsiplėtę gaisrai. Per vieną tik savaitę sudegę 400 su viršum ukių kaimuose ir didelis plotas miškų. Gaisrų dauguma kilę del padegimo. Sovietų valdžia šaukė tuo reikalu birželio 5 d. net specalinę konferenciją.

Kuopu Susirinkimai

Cleveland, Ohio. SLA. 136 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 1 dieną liepos, 7 val. vakare, Lietuvių svetainėj, 6835 Superior Ave. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 136 kuopos.

A. Dubauskas — sekr.

St. Louis, Mo. SLA. 214 kuopos pusmetinis susirinkimas iš priežasties 4 d. liepos šventės, bus laikomas 3 d. liepos, 7 val. vakare, ant 14-tos ir Cass Ave. gatvių, knygyno svetainėje. Visi nariai malonėkite pributi į pusmetinį susirinkimą ir užsimokėti užvilktas mokestis. Neatsilankiusieji busite baudžiami.

J. K. Dečkus — sekr.

Trenton, N. J. SLA. 302 kp. susirinkimas įvyks 26 d. birželio, 7 val. vakare, L. P. Kliubo svetainėj, 32 Dickinson St. Kviečiami visi nariai butinai atsilankyti susirinkiman, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui.

Valdyba.

Sebastopol, Pa. SLA. 203 kuopos pusmetinis susirinkimas įvyks 5 d. liepos, 2 val. po pietų, paprastoj svetainėj. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Taip pat prašau visų draugų ir draugių ateidami atsiveskite nors po vieną naują narį prirašyti prie SLA. 203 kuopos.

J. Galinskas — sekr.

Nankicoke, Pa. SLA. 12 kp. pusmetinis susirinkimas įvyks 28 d. birželio, 1 val. po pietų, Juliaus Daniliavičiaus svetainėj, kampas Ridge ir Maple gatvių. Malonėkite visi draugai atsilankyti, nes šiame susirinkime bus išduotas pusmetinis raportas įeigų ir išeigų. Ateidami susirinkiman atsiveskite ir naujų draugų prirašyti prie SLA. 12 kuopos.

K. Kvedaravičius — sekr.

Girardville, Pa. SLA. 147 kuopos susirinkimas įvyks 5 dieną liepos, 2 val. po pietų, Jurgio Želvio namuose. Kviečiami visi nariai atsilankyti ir užsimokėti užvilktas mokestis. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 147 kuopos.

Komitetas.

Woodlawn, Pa. SLA. 247 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 5 d. liepos, 6 val. vakare, A. Beniulio name, 1230 Sheffield Ave. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes randasi daug svarbių reikalų. Atsiveskite ir naujų narių prirašyti prie SLA. 247 kuopos.

J. Plečkaitis — sekr.

PIKNIKAI

Didelį pikniką rengia SLA. 8-ta kuopa nedėlioje, birželio 28 dieną, 1925 met., Schutzen parke, Meriden, Conn.

Visi vietos ir apylinkės lietuviai ir lietuvaitės kviečiami skaitlingai atsilankyti į virš paminėtą pikniką, o busite pilnai patenkinti, nes bus puiki muzika ir gros vėliausio išradimo šokius.

Kviečia Komitetas.

PASARGA: Važiuojant iš kitų miestų automobiliais, reikia važiuot West Main gatve iš Centro miesto iki Waterburio stočiai ir pasisukti po tiesiai. Toliau bus matyt prikalti apgarsinimai.

DIDELĮ IR LINKSMĄ PIKNIKĄ RENGIA LIETUVIŠKŲ LAISVŲ KAPINIŲ BENDROVĖ NEDĖLIOJ, 28 D. BIRŽELIO, 1925 METŲ, PRIE STAR MAINŲ TIPELIO, COURTNEY, PA.

Prasidės 10 val. ryte ir tęsis iki vėlai vakaro.

Kviečiama visa Pittsburgho ir apylinkės lietuviška visuomenė dalyvauti kapinių piknike. Taipgi šiame piknike kalbės p. Buknis iš Pittsburgho. Po prakalbų bus visokių įvairumų. Del naudos Lietuviškų Laisvų Kapinių atsilankykite visi, o mes užtikriname, kad busite užganėdinti.

PASARGA: Iš Pittsburgho imkite ant Wood St. karus Charleroi arba Donoros ir išlipkit ant Riverview stoties ir eikit žemyn link Courtney.

Kviečia komitetas.

Detroitiečiams naujiena — 4 d. Liepos PIKNIKAS!

Rengia Amerikos Darbininkų Apšvietos Draugijos 2 kp. Subatoj, 4 d. Liepos-July, 1925 metų, „UKRAINA" GARDEN Oakland, 9½ Mile Road du blokai po kairei nuo John R. Pradžia 10 val. ryte.

Gerbiamieji Lietuviai!

Šitam piknike kalbės pirmą kartą Detroite d. A. Aimanavičius iš Cleveland, O.

Šis 4 d. liepos piknikas bus vienas iš didžiausių piknikų su milžinišku programu šiame sezone. Detroitas trauks virvę su pagarsėjusiais drutuoliais Hamtramcko. Plonų, storų ir jaunų lenktynės. Amerikoniški ir lietuviški žaislai. Ir visa galybė kitų įvairių. Taipgi bus leidžiamas gudriausias paukštis išlaimėjimui, kuris savo gudrybe viršina ir civilizuotą žmogų. Visi laimėtojai gaus geras dovanas. Todel kas tik gyvas bukite šiame piknibe, o visi turėsite gerus laikus. Įžanga 50c. ypatai.

Kviečia rengimo komitetas.

PASARGA: Iš visų miesto dalių važiuokit iki Woodward Ave. Paskiaus paimkit Woodward Log Cabin karą ir važiuokit iki Six Mile Road; ten išlipę paimkit ROYL OAK karą (STEVENSON), o šis karas privežš prie pat daržo.

Automobiliais važiuojant, važiuokite John R. St. iki 9½ miles. Ten rasit pikniko vietą. Du blokai nuo John R. po **kairei.**

MOTINOS IR DUKTERS

Jei Jųs Nesijaučiat, Kaip Reikiant; Silpnos, Nervuotos, Nuvargusios ir Nupuolusios, Pabandykit Šią Naują Gyduolę Nuga-Tone.

Tukstančiai randa stebėtiną pagalbą į keletą dienų. Nuga-Tone sugražina Naują gyvastį ir pajėgą del nusidėvėjusių nervų ir muskulų. Budavoja raudonąjį kraują, stiprina ir palaiko nervus ir labai stebėtinai padidina jų ištvermės galią. Suteikia gaivinantį miegą, gerą apetitą, puikų žlebčiojimą, reguliuoja vidurių veikimą, padidina entuziazmą ir ambiciją. Jei Jųs nesijaučiat kaip reikiant, tai pats del savo labo turit išbandyti jį. Jis nieko del Jusų negalinuos, jei Jums nepagelbėtų. Jis yra malonus priimti ir Jųs tuojaus pradėsit jaustis geriau. Jeigu Jusų gydytojas dar nėra jums užrašęs, nueik pas aptiekorių ir nusipirk bonkutę Nuga-Tone. Neimk įkaito. Imk jo keletą dienų ir jei Jųs nesijausit geriau ir neatrodysit geriau, nunešk atlikusią pakiuko dalį pas aptiekorių ir jis sugražins Jums pinigus. Išdirbėjai Nuga-Tone įsako visiems aptiekoriams garantuoti jį ar sugrąžinti Jusų pinigus, jei Jųs butumėt neužganėdintas. Rekomenduojamas garantuojamas ir parduodamas per visus aptiekorius.

Tel. Empire 7365
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Ave.
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—2 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa Diathermia

BALTIJOS AMERIKOS LINIJA,
tai vienatinė linija,
kurios laivai reguliariškai per ištisus metus susisiekia stačiai su laisvosios Danzigo valstijos portu, **taip arti Klaipėdos,** kad laivas ant kurio sėdot New Yorke atveža Jumis beveik į pačią **Tėvynę-Lietuvą,** ba iš Danzigo į Klaipėdą tai tiktai vienos nakties kelionė laivu be jokių ekstra iškaščių.

Sekanti išplaukimai iš New Yorko:
Laivas „ESTONIA" 2 d. Liepos
Laivas „LITUANIA" 21 d. Liepos
Laivas „ESTONIA" 11 d. Rugpiučio

Kainos laivakorčių: Į Klaipėdą visu keliu vandeniu: 3-čia kliasa $107; 2-rą — $132.50

BALTIC AMERICA LINE,
9 Broadway, New York City
Kreipkitės čionai ar prie savo vietinių agentų.

LIETUVON

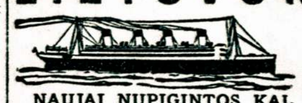

NAUJAI NUPIGINTOS KAINOS Į ABI PUSI

Trečioje klasoje sulig laivo į Kauną ir atgal nuo $203 iki $215. GERA NAUJIENA Naujas Suv. Valst. įstatymas pavelija atlankyti Tėvynę ir buti metus, paskui be kliučių grįžti Amerikon nežiurint kvotos.

Musų dideli laivai milžinai, kaip **MAJESTIC, DIDŽIAUSIAS** pasauly, **OLYMPIC, HOMERIC, LAPLAND, PITTSBURGH, ARABIC,** etc. siulo greitą kelionę į **Cherbourg, Southampton, Antwerp.** Daug laivų išplaukia kas savaitė.

Visi musų 3-čios kliasos keleiviai gauna atskirus kambarius dviems, keturiems ar šešiems žmonėms. Patogumai, puikus maistas ir mandagumas.

Kreipkitės prie mųs vietinių agentų arba

WHITE STAR LINE
RED STAR LINE
No. 1 Broadway, New York

Pilksermėgio sunus.

Lietuvos Seimo Šventės Įspudžiai

PENKERI METAI SUKAKO — KAI PRAŽYDO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS GĖLĖ.

Gegužės m. 15 d. 1920 m. lietuvių tauta per savo atstovus iškilmingai Kaune pareiškė Lietuvos Valstybę esant atstatytą ir sutraukusią vergavimą svetimiesiems, patvirtino laikinosios valdžios Valstybės Tarybos aktą, kad Lietuva nepriklausoma, laisva ir demokratinga valstybė pasaulio tautų tarpe. Tai buvo diena, kurioj pražydo Lietuvos Nepriklausomybės gėlė, iki tol bujojusi. Susirinko tautos atstovai ir pasakė pasauliui, kad lietuvių tauta nemirė karstan uždaryta, didžiu slavėnų ir germanų akmeniu prislėgta. Praskambo po Lietuvą Laisvės giesmė ir lietuvis pilkasermėgis džiaugsmo ašaromis apsipylęs dėkojo senajam Praamžiui savo dėką.

Kovai už laisvę sukilusio gilaus Lietuvos sodžiaus jaunimo, stojusio atvira krutine prieš galingus ir gerai ginkluotus priešus ir Steigiamojo Seimo susirinkimas tuo pačiu karštu metu, jaudino nevieną žilagalvį senelį, virkdė nevieną motiną, kurios vienas sunus granatų ir kulkų sukury gynė gimtąją šalį, kitas St. Seime iš tribunos šaukia: Musų broliai kraujuos papludę... Tauta! aukok karo dievaičiui!

Sunkus ir didis Nepriklausomybės rumų statymo darbas! Tačiau plytą prie plytos lipdė, prakaitavo lietuvis ir šiandien didis rumas pastatytas, nors siena iš rytų pusės nėra galutinai baigta — musų Vilnius dar vis tebekenčia žiauruįį lenkų jungą, dar didžiulė musų tautos dalis pavergta kamuojama, kalinama.

Šiemet gegužės m. 15 d. sukako lygiai penkeri metai kai turime savo tautos šeimininką *Seimą,* kuris vairuoja šalies vairu, veda ją nežinomon ateitin...

Kaunas, kaip ir kiekvieną tautinę šventę pratęs pasipuošti, taip ir šiai jau išvakarėse suplevėsavo vėliavomis visos miesto gatvės, sužverblo iliuminacijomis; kur-ne-kur languose ir gana gražių parėdų buvo: tai Vytis spinduliuojantis, tai Kęstutis žiburiuojančiom akim ir tt. O iš ryto ankstaus, tai dar gražiau Kaunas pasipuošė. Tarytum prieš kokį didį triumfą taip viskas paruošta.

ŠVENTĖS DIENĄ.

Bazilikoje buvo pamaldos apie 10 val. Iš čia prasidėjo organizacijų ir minios traukimas kavalerijos aikštėn, kur per šventes daromi paradai. Čia tai ir atsidarė visas gražumėlis: kariuomenės vadas sutinka prezidentą važiuojantį su krašto apsaugos ministeriu karietoje...

Sveika kariuomene, sveiki šauliai žaliukai, sveika organizuotoji minia ir visi, visi čia susirinkę...

Taip tarytum skambėjo ausyse.

Gražaus įspudžio darė kariuomenė: karo mokykla, pėstininkų dalys, artilerija, kavalerija ir kit. tvarkingai praeidami pro estradą, kur sėdėjo vyriausybė ir diplomatai, bei užsienio svečiai. Gražiai praėjo skautai ir visos organizacijos su orkestrais. Bet už vis giliausio ir gražiausio įspudžio padarė, tai pasirodymas šioj šventėj ginkluotų šaulių burių, kurie šalia kariuomenės savaip susirikiavę traukė lyg į didį karą pasiruošę iš pasalų priešą pulti: civiliuose rubuose, su šautuvais, tik kepurėmis vienodom. Tikrai atrodė partizaniškai žemo ugio vado vedini. Šauliai daug ką pranašauja, nes iš tikrųjų taip išsimankštinę, kad prilygsta mokomoms kasdieną kariuomenės dalims; visi gražiai ir sutartinai maršu žygiavo... Tai gerb. Putvinskio, Šaulių idėjos kurėjo ir kitų, Lietuvai pasidarbavimo, jos nepriklausomo gyvenimo kurimosi dienomis, vaisiai.

Neveltui per p. Žmuidzinavičių-Žemaitį amerikietis lietuvis aukojo savo prakaito centą, nes daug šauliai nuveikė, pav., kad ir Klaipėdos atvadavimas, bet dideli darbai jų laukia ir priešaky, — svarbiausias jų tai atgauti, išvaduoti Lietuvos širdį Vilnių; čia šaulių dalyvavimas neišvengiamas, nors priešo nasrai ir labai butų išžioti.

Nuo paradų aikštės kariuomenė, šauliai, organizacijos ir visa minia atbangavo į Karo Muzėjų Duonelaičio gatvėje, kur Šaulių S-gos pirmininkas Matas Šalčius priminė šventės svarbą ir po to Kauno šaulių choras sugiedojo ties paminklu žuvusiems gėdulingą giesmę kritusiems karžygiams už Tėvynės laisvę. Orkestrai grojo gėdulingą maršą... Organizacijos sudėjo ant paminklo vainikus... Vėliavos nulenktos... Minia valandėlei užmirė... Užviešpatavo gailesčio jausmas... Visų rimti veidai.

AUŠROS IR LIETUVOS-LATVIJOS KARO INVALIDŲ MEDIS.

Po iškilmių buvo Karo Muzėjaus Sodnely sodinamas Aušros medis ir Latvijos-Lietuvos karo invalidų medis. Aušros medį sodino seni aušrininkai: Jonas Jablonskis, Jonas Šliupas (amerikiečiams žinomas), Martynas Jankus (Mažosios Lietuvos patriarchas), Maironis, Žilinskis, Lietuvos valdovo Gedimino dinastijos kunigaikštis Jonas Gediminas-Klausutis-Beržanskis ir kiti. Dalyvavo ir Latvių karo invalidai, kurių vienas pasakė prakalbą. Kalbėjo Martynas Jankus, kalbėjo invalidų pirmininkas Nainys, kalbėjo kiti ir visų kalbos buvo kupinos karštų tautiškų žodžių, minčių ir Tėvynės meilės.

GARBINGI SVEČIAI.

Labai svarbus vaidmuo, tai šioj Tautos šventėj dalyvavimas Suomijos žurnalistų, kurių Lietuvon viešėti atvyko viso 19 žmonių. Jie lankėsi žymesnėse Lietuvos vietose ir visur maloniai buvo priimti. Taip pat tuo tarpu buvo atvykę Latvių karininkai apdovanoti musų pasižymėjusius karius „Lečplėšo" ordenais.

Kas kas, o Suomių žurnalistai tai be galo Lietuvai reikšmingi, nes vienintėlė Pabaltijo valstybių Suomija, Lietuvos nelaimėms visados užjautė. Kada lenkų smurtininkas Želigovskis pagrobė Vilnių, Suomiai pirmieji reiškė protestus savo spaudoj.

(Daugiau bus)

LAIŠKAI Į REDAKCIJĄ

1925 m. birželio mėn. 9 d.

Gerb. „Tėvynės" Redakcija:

Apgailestauju, kad ir vel tuo pačiu reikalu rašyti priseina. Matomai mano pareiškimo, kurį patalpinote „Tėvynės" 21 No., Tamstom neužteko, nes savo ilgame prierašė netik pakartojate pirmiau padarytus niekuo ne paremtus įtarimus, bet dar stengiates parodyti, buk Konsulatas skundais užsiėma. Taigi, ašai pakartoju, kad man asmeniškai ir valstybės įstaigai — Konsulatui — taikomi Tamstų užmetimai ir įtarimai jokio pagrindo neturi ir yra tik išsikarščiavusios vaidentuvės produktas. Šio pareiškimo patvirtinimui, siunčiu Tomstom New Yorko pašto viršininko fotostatinę laiško kopiją.

Vardan teisybės, prašau netik šį pašto viršininko laišką artimiausioje „Tėvynės" laidoje ištisai patalpinti, bet taipgi man ir Konsulatui taikomus prasimanytus užmetimus ir įtarimus atsiimti.

Su tikra pagarba,

J. J. Bielskis,
Konsulas.

UNITED STATES POST OFFICE
NEW YORK, N. Y.
Varick Street Station,
Foreign Section.

June 4, 1925.

Mr. J. J. Bielskis, Consul,
Lithuanian Consulate,
38 Park Row,
New York, New York.

My dear Sir:

With further reference to your letter (No. 1428/44) of the 4-th ultimo, concerning an item published in the newspaper „Tėvynė" commenting on the return „undelivered" from Lithuania of copies of said newspaper, you are informed that the matter has been thoroughly investigated here, the result of which investigation appears to indicate that the item published in the newspaper was not in accordance with the information furnished by this office.

The investigation brought out the fact that when the newspapers were returned from Lithuania the matter was taken up with your Consulate by a representative of the Varick Street Station of this office, as no previous instructions had been received at this office to indicate that these newspapers were prohibited in the mails for Lithuania and as no communication accompanied the copies explaining the exact reason for return.

The representative of this office who called at the Lithuania Consulate states that the information obtained at the Consulate was not to the offect that „Tėvynė" was an organ of radicals, but instead, it was stated the exact reason for return of the papers could not be furnished by the consul. The person at the Consulate with whom the representative of this office talked suggested that the matter be taken up with his government (Lithuania) and stated that the copies may have contained something of a radical nature that caused their return. Your representative fur ther stated it would be impossible for him to make a positive statement to the effect that the newspapers contained matter of a radical nature inasmuch as he had not read the copies returned and that there was no prohibition in force against that newspaper.

Such information as could be obtained by this office concerning the return of newspapers from Lithuania was conveyed to the publishers of „Tėvynė" as well as to the publishers of „Forward", copies of which newspaper also had been returned. However, there does not appear to be anything contained in the correspondence on the subject upon which the item appearing in the „Tėvynė" might be accurately bassed, although reply from Kaunas to inquiry of this office appears to infer the copies returned did contain some objectionable news or they would not have been returned. Said reply of the post office at Kaunas dated April 7 reads as follows:—

„The General Direction has the honor to inform you that nine sacks containing journals have been returned since the censorship did not permit them.

„Lithuania accepts all the juornals excepting those that emit communistic ideas and those, the ideas of which are aimed against the government of the country. Consequently, the General Direction is not able to single out the journals which cannot be accepted, since that depends upon the censors".

Sincerely yours,
J. J. Kiely
Postmaster,
Per T. B. Randles,
Assistant Postmaster.

Redakcijos pastaba. Bešališkumo delei išpildome p. Bielskio reikalavimą ir patalpiname dar kartą jo polemiką ir pašto laiško kopiją. Vienok nors ir labai nepatinka p. Bielskiui, kad prie jo polemikos mes dedame redakcijos pastabas, bet ir šitos polemikos be redakcijos pastabos leisti negalima, ypač dar ir delto, kad p. Bielskis taip griežtai reikalauja atsiimti musų pareikštus žodžius apie Konsulato žygius šitame incidente.

Pirmiausiai turime pabrėžti, kad paštas savo laiškuose į „Tėvynės" administraciją nieko neminėjo apie jo atstovo atsilankymą Lietuvos Konsulate ir kas buvo minėta „Tėvynėje", tai sužinota besikalbant telefonu su pašto tarnautoju-viršininku, rodos, užsienių skyriaus vedėju. Taipgi nors ir buvo „Tėvynės" administracijos prašyta, kad paštas prisiųstų administracijai sugrąžintus iš Lietuvos „Tėvynės" egzempliorius, tačiau jų ir iki šiai dienai negauta, nors pašto tarnautojas telefonu kalbant tikrino ir taipgi šiame laiške tikrinama, kad tie egzemplioriai sugrąžinta „Tėvynės" administracijai.

Aukščiau telpančiame pašto laiške nepasakoma kas per vienas buvo tas asmuo, su kuriuo pašto atstovas Lietuvos Konsulate kalbėjo apie „Tėvynės" pakraipą, tačiau savo pirmame laiške į „Tėvynės" redakciją p. Bielskis pasako, kad tai buvo Konsulato sekretorius. Todel galima pilnai patikėti p. Bielskio tikrinimui, kad jis su pašto atstovu nesimatė ir nekalbėjo apie „Tėvynės" turinį. Besikalbant „Tėvynės" administratorei telefonu su pašto tarnautoju-viršininku galėjo įvykti techniška klaida, nes labai lengvai galima nugirsti konsulas vietoj Konsulato. Pagaliau, pasikalbėjus telefonu su p. Bielskiu, kuris atkartotinai tikrino, kad jis kalba kaipo valstybės žmogus — valdininkas ir toje savo kalboje taipgi pakartotinai pareiškė, kad „Tėvynė" yra pavojingas Lietuvai laikraštis, kuris purvina Lietuvos valstybę ir šmeižia sau nepatinkamus Lietuvai dirbančius žmones, tad ir susidarė išvada, kad pats p. Bielskis kalbėjo su pašto atstovu. Bet kuomet dabar dalykai galutinai paaiški, tai pasirodo, kad p. Bielskiui asmeniniai taikomi pareiškimai, kad buk jis įtaręs „Tėvynę" paštui radikalų laikraščiu, buvo nevietoje ir todel šiuomi atsiprašome p. Bielskio už padarytą jam nesmagumą.

Vienok apie patį Konsulatą kalbant yra visai kitas klausimas. Tiesa, šitame oficialiam pašto laiške tikrinama, kad su pašto atstovu kalbėjęs asmuo Lietuvos Konsulate nesakęs, kad „Tėvynė" yra radikalų organu, tačiau minimame laiške aiškiai pasakoma: „...Konsulate tas asmuo, su kuriuo šio ofiso atstovas kalbėjo, patarė, kad šiuo reikalu butų susižinota su jo valdžia (Lietuva) ir pareiškė, kad tuose egzemplioriuose galėjo tilpti kas nors tokio radikalio pobudžio, kas buvo jų sugrąžinimo priežastimi..." Ką reiškia pašto atstovui pareikštas šitokis sakinys, rodos gali buti aišku ir pačiam p. Bielskiui. Vadinasi, Lietuvos Konsulate oficialiai buvo įtariama „Tėvynė", kad ji talpinanti radikalio pobudžio raštus ir užtai grąžinama iš Lietuvos. Ir šitokį pareiškimą padarė Konsulato sekretorius, kaip tatai pripažįsta pats p. Bielskis savo pirmame laiške į „Tėvynės" redakciją. Ko daugiau reikia? Ir už ką, rodos, čia p. Bielskiui reikėtų taip labai pyktauti ir vesti polemikas su „Tėvyne".

Kadangi, musų supratimu, p. Bielskis yra pilniausioje atsakomybėje už viską, kas tik dedasi Lietuvos Konsulate, nes jis yra vyriausiu Konsulato vedėju, todel prašome p. Konsulo paaiškinti mums ir „Tėvynės" skaitytojams sekamus klausimus:

1. Kas atsako už Konsulato sekretoriaus darbus ir žodžius, kuriuos jis veikia ir sako Konsulato vardu, jei p. Bielskis jokios atsakomybės už tai nemano imti?

2. Kuriuo tikslu Konsulato sekretorius oficialiai Konsulato vardu padarė įtarimą pašto atstovui, kad „Tėvynė" talpinanti radikalio (amerikonai supranta radikalą kaipo komunistą) pobudžio raštus ir tas yra priežastimi jos grąžinimo iš Lietuvos?

3. Kuriuo tikslu p. Bielskis savo pirmame laiške į „Tėvynės" redakciją, kuris tilpo „Tėvynės" 21 num., tikrino, kad „apie tų laikraščių spalvą nėkas ne klausinėjo ir nėkas apie juos nepasakojo...", kuomet dabar paštas pareiškia, kad buvo kalbama apie „Tėvynės" spalvą ir ji įtarta talpinanti radikalius raštus?

Rodos ir pats p. Bielskis sutiks su mumis, kad Lietuvos valstybės oficialiai įstaigai — Konsulatui netinka įtarinėti SLA. organą „Tėvynę" pašto atstovui, kad ji talpinanti radikalio (komunistinio) pobudžio raštus, gerai žinant, kad „Tėvynė" nėra jokiu radikalų laikraščiu. Pasekmės tokio nepamatuoto įtarimo tuojaus pasirodė: prie pirmos progos pašto tarnautojas-viršininkas ir apkaltino „Tėvynę" radikalų laikraščiu esant. Taipgi ir šiame savo laiške paštas pareiškia, kad tik tokia išvada galima padaryti, kad sugrąžintuose „Tėvynės" egzemplioriuose buvo patalpinta Lietuvai priešingų žinių. Vadinasi, paštas remiasi Lietuvos Konsulato ir Lietuvos pašto įtarimais „Tėvynę" talpinančią komunistinių idėjų raštus ir tiki, kad delto ji yra neįleidžiama Lietuvon. Rodos, ir pats p. Bielskis gali suprasti, ką reiškia šitaip nepamatuotai ir net teisingai įtarti Amerikos paštui SLA. organą „Tėvynę".

Kelionės Įspudžiai

Dar budamas Chicagoje veik iš kailio nėriaus kaip čia kuogreičiausia pasiekti tą šalį, apie kurią taip tankiai sapnavau. Kur silpnoms savo kojalėms pramyniau takelius, o ypačiai kad žilagalvėlė motynėlė taip guodžiai laukia ir skaito dienas kuomet dar kartą pamatys savo sunelį.

Ta šalis yra Lietuva — Tėvynė. Šimtai amerikiečių tą patį jausmą jaučia ir šią vasarą pasiryžę aplankyti savo gimtinį kraštą.

Štai šiandien jau esu kelionėje. Apleidau Chicagą taip, kaip nesitikėjau. Chicagiečiai draugai mielai ir tinkamai palydėjo su geriausiais linkėjimais, už ką esu jiems dėkingas, ypač „Dr-jai Lietuvos Ukininkui", mielam draugui J. Krotkui ir visiems dalyvavusiems mano išleistuvėse chicagiečiams.

New Yorke gavau malonius įspudžius, aplankydamas SLA. Centro raštinę. Tai organizacija, kuria visuomet didžiuojuos ir laikau už garbę iki gyvos galvos priklausyti prie jos. Pasikalbėjus su Centro Sekretore p-le Jurgeliute ir gerb. Vitaičiu, „Tėvynės" redaktorium, aplaikiau tiek energijos ir pasiryžimo, kad bepradėjus rudyti mano plunksna, šiandien tamsios palėpės daugiau nematys ir „Tėvynės" skiltis marginsiu su savo rašinėliais iš tos veikimo padangės, kurioje teks man dalyvauti. Drauge ir darbu prisidėsiu sulig išgalės.

Šiuo tarpu, matydamas jusų sunkų darbą, pareiškiu gilios užuojautos Sekretorei p-lei P. Jurgeliutei, kurį yra taip plačiai daugeliui žinoma ir gerbiama ir „T." redaktoriui Vitaičiui, už jo rimtą sugebėjimą ginti organizacijos reikalus.

Prie progos aplankiau ir „Vienybę" Brooklyne. Ir čionai radau tikrai malonę ir nuo senovės veik visų lietuvių poetų ir rašytojų pamylėtą įstaigą. Šiandien, kuris aplanko šią pastogę, tikrai randa jausmingą draugiškai kutenantį išpudį. Lai gyvuoja „Vienybės" įstaiga ir darbuotojų geri norai pakelti prakilnios dvasios jausmą tarpe lietuvių, gyvenančių Amerikoje.

Pagaliaus jau baigiu plaukti Atlantiką laivu „Berengaria". Jau apsipažinome tarpe savęs keleiviai lietuviai ir patyriau, kad šiuo laivu keliauja sekantieji lietuviai: Trečioje klasėje — M. Arbakas ir B. Lenkauskas iš Chicago, Ill.; J. Jakavičius iš Cicero, Ill.; J. Ruzgas ir V. Stuilkis iš Baltimore, Md.; N. Gendrolius iš Boston, Mass.; J. Genevičius iš Pittsburgh, Pa.; S. Jakubaitis iš Akron, Ohio; A. Žmudžinaitė iš Brooklyn, N. Y.

Antroje klasėje — L. J. Stankovicz iš Chicago, Ill., kuris giliai sulenkėjęs žemaitis senas chicagietis važiuoja aplankyti Romą, Varšavą ir Lietuvą. Nors žemaitiškai gražiai kalba, bet lietuvystę turi giliai palaidotą savo užšalusioje krutinėje. Visi jie važiuoja tiktai paviešėti Lietuvoje per vasarą.

B. Lenkauskas,
SLA. 109 kp. narys.

LIETUVIAI AMERIKOJE

RIVESVILLE, W. VA.

Šioje apylinkėje žiauri ir varginga kova unijos angliakasių prieš angliakasyklų kompanijas traukiasi tolyn. Suvarginti jau nuo ilgo laiko bedarbės unijistai angliakasiai streikuodami dideliausį vargą su šeimynomis kenčia. Sunku ir aprašyti jų vargingo gyvenimo padėtį. Kitur gyvenanti žmonės niekuomet netikėtų, kad šioje laisvoje šalyje toki žiaurumai ir priespauda darbininkų streikierių butų toleruojami.

Dabartiniu laiku čion randasi ginkluoti buriai valstijos policijos, kurie patroliuoja gatvėmis ir ant visų kelių, dienomis ir naktimis, kad „palaikyti tvarką". Prie to dar kožna kompanija prie angliakasyklų turi šimtus ginkluotų sargų, kaip čia juos vadiname „yellow dogs", kurių taippat pareiga yra apsaugoti streiklaužius ir angliakasyklas nevą nuo užpuolimo streikierių. Jie taipgi apsiginklavę su šautuvais veda streiklaužius į darbą ir vakarais vėla parveda iš darbo namon. Nakties laiku po vieną, po du stovi ir saugoja streiklaužių namus.

Teismai šioje apylinkėje taip pat pritaria daugiau kompanijų ir streiklaužių pusei. Šimtais nekaltų streikierių griuda į kalėjimus. Laikraščiai irgi visiškai yra nusistatę prieš unijinius darbininkus ir meluoja visuomenei, platindami išgaltotus paskalus ant darbininkų ir unijos, o iš kitos pusės užtariaudami už skebines kampanijas ir „amerikoniško plano" darbą — „open shop". Nežinia kas toliaus nusidės, bet iki šiol unijiniai darbininkai vis tiek laikosi vienybėje ir kovoja tvirtai. Anglies, palyginant su skaitliumi dirbančiųjų streiklaužių, iškasama visiškai mažai, tačiau nuostoliai kompanijų darosi labai dideli ir nekurios jau subankrutavo ir užsidarinėja visiškai kasyklas.

Darbininkai iš kitur lai apsisaugoja ir nevažiuoja į West Virginiją angliakasyklas darbų ieškotų, nes darbininkai nei pragare daugiau nenukentės, kaip čia kuriuos atgabena ir įgruda už augštos geležinės tvoros streiklaužiauti.

Iš priežasties streiko ir musų SLA. 317 kuopa truputį nukentėjo. Jau apie 10 mųs gerų narių apleido šią koloniją, išvažiuodami kitur verčiant pragyvenimui, bet mums yra linksma, kad draugai išvažiavę pareikalavo ir buvo išduotos persikėlimo kortos, kas reiškia, kad jie pastoja nariais kitų kuopų ir pasiliks globoje musų Susivienijimo. Musų 317 kuopa dar vis gyvuoja, kad ir vargdami ir streikuodami mes vistiek esam pasiryžę laikytis iki paskutinio ir kuomet išlošime streiką, tai pasistengsime prirašyti visus lietuvius ir lietuvaites į šią kuopą.

Šadžiunietis.

WYOMING, PA.

Beabejonės nerastume visame pasaulyje didesnių juokdarių — komedijantų, kokiais yra musų lietuviai komunistai. Jei tik kur randasi lietuvių, kurie pastato tinkamą ar netinkamą estradą, tai musų komunistai pribuvę ir nieko nesiklausę lošia lietuviams nepageidaujamas komedijas toliai, pakol tos komedijos lietuviams nusibosta ir ilgainui lietuviai netekę kantrybės, musų komedijantus nuo estrados numeta.

Prieš penkis metus Wyomingo klonio lietuviai, negalėdami pakęsti kunigų despotizmo, įsigijo laisvus kapus, nupirkdami gabalą žemės penkių akrų didumo. Iniciatoriai šio užmanymo buvo lietuviai plymouthiečiai. Iš pradžių valdė šiuos kapus per porą metų patys vieni. Bet toliaus suteikė teises ir kitiems — kitų koloni-

jų lietuviams prie kapų draugijos prigulėti. Kaip tik tapo suteiktos lygios teisės visiems lietuviams be skirtumo pažiurų prie kapų draugijos prigulėti, taip tuojaus čion susispietė visi šios apylinkės komunistai ir užėmė paprastu jiems budu viršininkų vietas. Prigulėti prie draugijos vienos arba kitos pakraipos žmonėms, nėra prasižengimu, bet musų komunistai turi savotiškus išrokavimus: jie lošia komedijantų roles ten, kur lošti nėra reikalo ir savo pasielgimais, užsitraukia pajuoką, atstumia rimtai manančius žmones nuo laisvų kapų prigulėti.

Privesiu bent vieną pavizdį: Gegužės 30 d. yra švenčiama ir apvaikščiojama visoje Amerikoje, kaipo kapų puošimo šventė, kuri oficialiai vadinama „Atminimo Diena". Šia proga naudojasi visa Amerikos visuomenė, susirenka kapuose papuošti sau brangių ypatų kapų arba prisiminti žymių tautos žmonių, paminint jų nuveiktus didžius darbus. Šita švente naudojasi ir musų komedijantai komunistai ir metai į metus susirenka ant kapų ir rėžia palaidotiems negyviems lavonams „spyčius" apie Leniną, apie Maskvos gerybes ir t. p. Panašųs „spyčiai" jau tęsiasi paeiliui trys metai ir ar ilgai Kapų Draugija duosis laikyti save pajuokai — leis draugijos viršininkams lošti klaunų roles, vietoje kur reikia pasirodyti su rimtu darbu? Ištikro musų komunistų tokis pasielgimas netik kad yra juokingas, bet ir darantis gėdą visiems Wyomingo klonio lietuviams.

Lietuvių Kapų rėmėjas.

INKERMAN, PA.

Per pastarius penkis metus gegužio 30 d. Inkermano parke susirinkdavo iš visos apylinkės ponai lenkai ir iki vėlybai nakčiai keldavo triukšmą ir garsindavo savo „polską viarą". Bet pastarame laike lenkų lyderiai tarpe savęs susipešė ir „polski dzien" šiemet neįvyko. Lenkų vietą užėmė lietuviai.

Nežinoma draugija — „klioštoriaus rėmėjai" parengė čion pikniką klioštoriaus naudai. Gegužio 30 diena buvo giedri, taigi į pikniką nuvykau anksti, nes maniau, jog atsibus pamaldos, kaip paprastai pas mus lietuvius katalikus yra daroma. Bet aš šiuomi kartu apsirikau: pamaldų nebuvo. Apie devintą valandą išryto žiuriu atvažiuoja „trokas" prikrautas pilnas bačkų — žinoma ne tuščių. Na, manau, pamaldos tapo pamainytos bačkomis... Skystimo atvežta gana daug — apie 20 bačkų, bet gėrikų buvo mažai. Publika galima buvo suskaityti trumpu laiku. Taigi didžioji dalis atvežtos „Dievo dovanos" liko neišgerta.

Šiame „šventame" klioštoriaus piknike neapseita ir be „gembleriavimo", kad tik daugiau pinigų padarius. Ir kad biznis geriaus sektųsi, tai „gembleriavimo" bilietų pardavinėjimui pristatytas tulas geraširdis kunigėlis. Mat delei to žemiško „menkniekio" — dolerio net ir „šventiems" žmonėms priseina visokio biznio griebtis...

Kiek pelno padarė šiame piknike musų klioštorninkai — neteko sužinoti. Bet abelnai imant, klioštoriaus rėmėjai turėjo mažas pasekmes iš šio savo pikniko. Matomai, lietuviai kloštorius laiko nesvarbiomis įstaigomis ir todel nenori nei jų naudai rengiamų piknikų remti.

Inkermano maldininkas.

DETROIT, MICH.

Protestas Lietuvos Valdžiai.

Kadangi Lietuvos valdžia neįsileidžia Amerikos lietuvių darbininkiškų laikraščių Lietuvon ir jau uždraudė didžiausios lietuvių organizacijos — SLA. organą „Tėvynę" įsileisti;

Kadangi tokis jos pasielgimas daro didelę skriaudą musų organizacijai, Susivienijimui Lietuvių Amerikoje ir visai Amerikos pažangiąjai lietuvių visuomenei, taipgi atima teises Lietuvos pažangiemsiems žmonėms pasirinkti tokius Amerikos lietuvių laikraščius, kurie jiems patinka;

Kadangi jau net uždarė Mariampolės Realinę Gimnaziją; ir

Kadangi tuomi vygdoma carizmas Lietuvoj,

Delto mes, Detroit'o lietuviai darbininkai, susirinkę masiniame susirinkime, kurį sušaukė Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 21 kuopa, 7 dieną birželio, 1925 m., Lietuvių Svetainėj, Dix ir 25 gatvių, griežtai protestuojame prieš tokį Lietuvos valdžios reakcingą žygį ir reikalaujame:

1. Atšaukti usdraudimą įsileisti SLA. organą „Tėvynę";
2. Nuimti uždraudimą visų darbininkiškų laikraščių;
3. Duoti Lietuvos darbininkams pilną laisvę organizuotis politiniai ir ekonominiai, leisti savo laikraščius ir laisvai laikyti susirinkimus;
4. Paliuosuoti politinius Lietuvos piliečius kalinius;
5. Nubausti viršininkus, milicijantus, policistus, bei žvalgybos narius už politinių kalinių kankinimą; ir
6. Mes reikalaujame, kad Lietuvos valdžia kuoveikiausiai pertrauktų ryšius su Vatikanu, galutinai atšaukdama savo atstovą iš tenais ir, kad išsiųstų iš Lietuvos Vatikano atstovą Zecchinį.

Nutarta šios rezoliucijos kopijas pasiųsti Lietuvos Prezidentui, Seimo pirmininkui ir Amerikos ir Lietuvos spaudai.

Komisija:

Pr. Jočionis,
F. Matuzas,
S. Girštautas.

STRAIPSNIS 129.

Žaidimas.

Su kudikiu dažnai yra perdaug žaidžiama ir nuo to jie tampa nervingi ir neramųs. Jaunas kudikis reikalauja daug pailsio ir ramumo. Nors smagu yra matyti jį klykiant ir šypsantis kada kuteni ar mėtai, bet atsiliepimas yra blogas ir gali jį padaryti nuvargusiu ir piktu vėliaus.

Kudikio supimas, kratymas karietukės, glaudimas įpratina jį to visados laukti. Suprantama, kad visi kudikiai turi buti šiek tiek „leliojamo". Išbudus reikia jį paimti ant rankų ir palaikyti tai vienaip, tai kitaip, kad vieni muskulai neįvargtų perdaug. Motina sunaudoja daug nervų ir energijos „pridabojant" kudikį, todel reikia jį įpratinti iš jaunystės mislyti, kad yra kas nors daugiau ant šio pasaulio nei jis vienas. Kudikis su kuriuo perdaug lepinimų dasileidžiama vėliau karčiai apsivilsta paskui kada patiria, kad mėnulio negali už tik praprašęs gauti.

Žaislai.

Malevoti, plaukuoti ir gauruoti žaislai nėra saugųs, kadangi kudikis dažnai viską deda burnon. Jo žaislai turi buti plaujami, be aštrių kampų. Mažyčiai žaislai, kuriuos galima butų praryti nereikia duoti.

Šioje mekaniško tobulumo gadynėje nėra galo žaislų įvairybei. Paprastas kudikis turi jų tiek daug, kad jo domė išmėtoma. Jis bus geriau patenkintas, jei gaus tik vieną, ar dvi del žaidimo, ir toki paprasti virtuvės dalykai, kaip drapanų gnybtukai, mediniai šaukštai, arba karoliai iš špulių, tiek pat jam bus malonės. Žaislus reikia dažnai nuplauti, kadangi jie susipurvina, o kudikis juos kiša burnon.

Jusų kudikis tinkamai tarps ir augs nuolatos didyn bei stipryn jei duosi jam geriausios priežiuros ir geriausį maistą. Vikrią ir stiprią sveikatą gavo tukstančiai vaikų, kuriems buvo penima Eagle Pienas, kaip sako jų dėkingos motinos. Šiomis matinoms nėra maisto labiau vartojamo su tokiomis geromis pasekmėmis, kaip Eagle Pienas. Saugu sakyti, kad daugiau kudikių laimingai išaugo ant Eagle Pieno negu ant visų kitų dirbtinų penų sykiu sudėtų.

Neeksperimentuok su savo kudikiu teikiant jam peną apie kurį abejoji. Borden's Eagle Pienas yra gamtiškas maistas kudikiams, nes jame nėra nieko kito, tik grynas pienas ir grynas cukrus. Nėra jokių abejonių apie jo grynumą, arba jo puikias pasekmes. Gydytojai rekomendavo Eagle Pieną tukstantiems ir tukstantiems nedaaugusių ir menkų kudikių. Eagle Pienas yra lengvai suvirškomas, saugus ir patikėtinas kudikiams penėti.

Skaitykit šiuos straipsnius kas savaitę ir pasidėkite ateičiai.

AISOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimai seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik $1.25

„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

"VILNIS"

LIETUVIŲ DARBININKŲ DU-SYK SAVAITINIS LAIKRAŠTIS.
8 PUSLAPIŲ.
Išeina Utarninkais ir Pėtnyčiomis.

VILNIS turi savo korespondentus LIETUVOJ IR RUSIJOJ, suteikia teisingas žinias iš Amerikos ir viso pasaulio nuotikių.

Vieną numerį pažiurėjimui siunčiame veltui.

VILNIES prenumeratos kaina Amerikoj: metams $3.00; pusei metų $1.75; Chicagoj ir užrubežyj, metams $3.50; pusei metų $2.00.

„VILNIS",
3116 So. Halsted Street, Chicago, Illinois.

PASINAUDOK AUKSINE PROGA

UŽ DU DOLERIUS IR PUSĘ GAUSI KETURIS DOLERIUS.

Skaityk atydžiai:

Kas prisiųs du dolerius ir pusę su šiuom skelbimu, tas gaus per metą laiko laikraštį „SANDARĄ" vertės už $2.50

Gaus Knygoms:

Knygą **Amerikiečiai Lietuvoje**, vertės už 25
Knygą **Apysakymėliai iš Gyvulių Gyvenimo** 35
Knygą **Muzikos Žodynėlis** 25
Knygą **Trakoma** arba **Saugokite Akis Prie Šviesos** 20
Knygą **Novelis**. Graži apysaka 15
Knygą **Žmonių Ligos**. Labai gera moksliška knyga 15
Knygą **Ciceliai**. Pasakos pamokinančios gyvenime 15

Visos knygos su pažymėtomis kainomis yra du kart vertesnės, kas jas gaus tas džiaugsis ir patars savo draugams jas įsigyti. Nelauk ilgai, iškirpk šitą skelbimą ir įdėjęs į konvertą su money orderiu ar čekiu siųsk šiuom antrašu:

S A N D A R A,
327 E. Street, Boston 27, Mass.

VARPAS

SAVAITINIS VISUOMENĖS, POLITIKOS, LITERATUROS IR MOKSLO LAIKRAŠTIS, EINA KAS ŠEŠTADIENIS.

Kaina metams Jung. Valstybėse $2.00
Pusei metų 1.00
Užsieny ir Lietuvoj metams 3.00
Pusei metų 1.50

VARPAS" yra laisvos ir pažangiosios minties laikraštis, teisingai nušviečia pasaulinę ir ypatingai Amerikos politiką, paduoda daug žinių iš Lietuvos ir tvirtai stovi už nepriklausomos, laisvos ir demokratingos Lietuvos ir lietuvių reikalus.

Jei nori gerų ir teisingų žinių, užsirašyk VARPĄ. Siųsk pinigus šituo adresu:

„V A R P A S",
3251 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

Reikalaukit Musų 1925 Metų Knygų Katalogo.

"D I R V A"

Mokslo, Literaturos ir Politikos Savaitraštis

Išeina Penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.

Prenumerata metams **$2.00**
Lietuvon metams **$3.00**
Pusei metų pusė kainos.

„D I R V A"
3352 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

„Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus į Lietuvą ir Partraukia Gimines į Ameriką.

Telegrafinės Pinigų Perlaidos 50 Centu

NAUJIENOS įvedė šią stebėtiną pinigų siuntino systemą, kad suteikus Amerikiečiams galimybės pasiųsti pinigų savo giminėms Lietuvoje trumpiausiu laiku, už pigiausią kainą. Kitur už tokius telegramus reikia mokėti po 4 ir 6 dolerius, o NAUJIENOS pasiunčia už 50 centų.

PINIGAI NUEINA LIETUVON Į 3 AR 4 DIENAS.

Sulig greitumo Lietuvos pašto yra pristatomi į visas Lietuvos dalis ir išmokami greičiausiu laiku. Pinigai pilnai garantuojami ir nesant galimybių išmokėt kam reikia grąžinami siuntėjui.

Štai yra litų kursas, prie kurio taipgi priskaityta 50 centų telegramo kaštai ir 25 centai pašto išlaidos:

100 litų	$11.25	400 litų	$42.50	700 litų	$73.25
200 litų	21.50	500 litų	52.75	800 litų	83.50
300 litų	32.00	600 litų	63.00	900 litų	93.75

Money orderius reikia pirkti ant vardo:

Naujienos,
1739 S. Halsted Street, Chicago, Illinois.

DABAR UŽSIRAŠYK

"AMERIKOS LIETUVĮ"

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnelių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mėnesio bėgyje, gaus gražių dovanų knygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykit dabar, o turėsite naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt AMERIKOS LIETUVĮ, pardavinėt knygas ir gražias laiškam popieras.

Laiškus ir pinigus siųsdami adresuokit taip:

"AMERIKOS LIETUVIS"
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika—Informacijos apie Ameriką ir tt. 100
Apdrauda ir Pašalpa — pusl. 32 ..... 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) ..... 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl. 10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 ..... 20c.
Kas iš Kur Pareina? ..... 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomiai, Anglai ..... 20c.
Kelionė į Šidlavą — pusl. 48 ..... 15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24 ..... 15c.
Kražių Skerdynės ir Jos pasekmės ..... 15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos Karės Metu pusl. 102 ..... 35c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 ..... 40c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 ..... 15c.
Nuo Degtinės — pusl. 19 ..... 10c.
Petras Žemaitis — pusl. 69 ..... 20c.
Perspėjimas apie Šventą Tikėjimą—pusl. 63 10c.
Susiprato — pusl. 64 ..... 20c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 ..... 10c.
SLA. Istorija (1896-1915) $1.50; audimo apdarais 2.00

Viršminėtas knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA UŽ PILNĄ KAINĄ:

Graži Mageliona — Melodrama 4-rių aktų 50c.
Kunigas Macochas—4-rių aktų tragedija ..... 35c.
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama 40c.
Aisopo Pasakos — pusl. 364 ..... $1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje—pusl. 258 1.00
Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškai lietuviškos kalbų. Sutaisė A. Lalis. Pusl. 1,274. Kaina $10.00
Žmogaus Pareigos — pusl. 245 ..... 1.00

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.

Eglė (Žalčių Karalienė) $10.00
Žalčio ir Gulbė Dievaičio duetas ..... 75c.
Liet. Dainos $1.50
Birutės arija ..... 30c.
Pasaka (Dramatiška daina) ..... 80c.
Kanklės 1920 m. $2.00
Aras, kvartetas ..... 40c.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

JAUNUOLIŲ MOKYKLOS KONCERTAS PAVYKO.

Pereitą šeštadienį, birželio 20 d., SLA. 83 kuopos Jaunuolių Mokyklos užbaigimui tapo suruoštas koncertas, kurio programą išpildė išimtinai tik vieni mokyklą lankiusieji mokiniai. Pasidėkojant p. K. B. Kriaučiunui, kuris Jaunuolių Mokyklos mokinius mokindavo dainuoti, programas išpildyta su pilnu pasisekimu. Visos dainos ir deklamacijos, taipgi šokiai ir piano solo išėjo puikiai ir malonu buvo matyti jaunuolius taip rupestingai programą pildant. Išpildyta sekantis programas:

1. Maišytas Choras dainavo „Aguonėlę" ir „Avižėlę".
2. Deklamacija — „Lietuvaitės Daina". deklamavo Motuziutė.
3. Deklamacija — „Daug Gražių Žvaigždelių Danguje Ten Spiečia". deklamavo Gebiutė.
4. Pianas — „Dunojaus Vilnys", valcas, skambino Vaiciulevičius.
5. Solo — „Kur Tas Šaltinėlis", padainavo Bendaravičiutė.
6. Deklamacija — „Lietuva". deklamavo O. Pečkaičiutė.
7. Pianas — „Travatore", skambino A. Kazlauskas.
8. Deklamacija — „Joja Karan Pats Karalius", deklamavo A. Trepkus.
9. Deklamacija — „Motinėlė", deklamavo A. Linkus.
10. Šokis — „Noriu Miego", šoko: Vaiciulevičiutė, Plaušinaitė, Vaktorius ir Lebežinskas.
11. Mergaičių Choras — dainelė „Kada Noriu Verkiu".
12. Trijo-deklamacija—„Vilkas ir Eriukas", deklamavo: Šablinskas, Vaktorius ir Lebežinskas.
13. Deklamacija — Tylųs tylųs vakarėliai, deklamavo P. Ligeikiutė.
14. Šokis — „Dutch Dance", pašoko Pluašinaitė ir Vaiciulevičiutė.
15. Deklamacija — „Kur Du Stos", deklamavo M. Stankevičiutė.
16. Duetas-daina — dainavo Nedvariutė ir Miltakiutė.
17. Pianas — Duetas: „Lietuviškos Melodijos", skambino: Plaušinaitė ir Vaiciulevičiutė.
18. Mergaičių Choras — „Močiute Mano".
19. Maišytas Choras — „Du Broliukai Kunigai".

Vakarėliui pirmininkavo Jaunuolių Mokyklos vedėjas Pr. Bajoras, o programą vedė p. Kriaučiunas. Dainuojant akomponiavo ir šokius grojo jauna p-lė Aldona Kriaučiuniutė — šioj mokykloj dainų mokytojo p. Kriaučiuno dukrelė. Nors p-lė Aldona yra dar visai jauna mergaitė — gal apie 13—14 metų, tačiau pianą groja labai gražiai ir ritmingai ir ji visą laiką dalyvavo mokinių repeticijose grodama pianą, kad tuo budu butų lengviau jaunuolius išmokinti dainuot. Ir šitas koncertas parodė, kad p. Kriaučiunas su savo jauna dukrele, kaipo pagelbininke, gali tikrai puikiai išmokinti dainuot, jei per tokį trumpą laiką taip harminingai sumokino viršaus 40 vaikų chorą. Priguli didelė padėka p. Kriaučiunui ir jo dukrelei už taip širdingą pasitarnavimą SLA. 83 kuopos Jaunuolių Mokyklai.

Prieš pradėsiant programą vakaro vedėjas pakvietė vieną mokytojų šios mokyklos — „Tėvynės" redaktorių S. E. Vitaitį pratarti keletą žodžių į susirinkusius mokinių tėvus ir jų draugus. Kalbėtojas trumpoje kalboje apibudino mokyklėlės veikimą, jos svarbą lietuvių gyvenimui ir ragino tėvus leisti savo vaikus į mokyklėlę ir sekamu mokslo sezonu, nes SLA. 83 kuopos yra nutarta ir ateityje šią Jaunuolių Mokyklą palaikyti. Taipgi p. Vitaitis priminė, kad reikėtų sudaryti tokios mokyklėlės palaikymui pastovi organizacija ir todel kvietė tėvus, kad jie prirašytų savo kudikius į SLA. ir tuomet bus galima sutverti SLA. jaunuolių kuopa, kuri ir bus tuo svarbiausiu centru, apie kurį suksis visas jaunuolių mokymo ir jų auklėjimo lietuviais darbas. Anot p. Vitaičio, tai yra vienatinis pastovus ir tvirtas pagrindas jaunuolių auklėjimo lietuviais darbui varyti. Teko patirti tarpe susirinkusių tėvų, kad daugelis pritarė šitai minčiai ir nėra abejonės, kad tuojau butų galima sudaryti S. L. A. jaunuolių kuopa prie 83 kuopos, jei tik pastarosios organizatorius tuomi pasirupintų.

Po pertraukos prieš pradėsiant programą taipgi perstatyta pakalbėti SLA. 83 kuopos pirmininkas A. Verkutis, kuris irgi kalbėjo apie reikalingumą palaikyti šią mokyklėlę, ragino tėvus leisti savo vaikus į SLA. 83 kuopos Jaunuolių Mokyklą, kad juos išauklėjus nors tokiais lietuviais, kad jie galėtų užimti musų vietas visuomeniuose darbuose, kuomet jau mes neteksime jėgų ir taipgi ragino suorganizuoti SLA. jaunuolių kuopą, paaiškindamas kokiomis sąlygomis vaikai gali prigulėti prie SLA. ir kokią naudą iš to jie turėtų.

Užsibaigus programui rengimo šio vakaro komiteto narys p. Kazlauskas padalino mokiniams dovanėles — po dėžutę saldainių. Po to vakaro vedėjas Pr. Bajoras padėkojo tėvams, leidusiems vaikus į šią mokyklą ir mokiniams lankusiems mokyklą ir taipgi visiems, kurie bent kuo prisidėjo prie mokyklos palaikymo, palinkėjo laimingos kloties mokyklai ateityje ir tuomi užbaigė programą. Publikos į šį koncertą atsilankė vidutiniškai, atsižvelgiant į šiltą vasaros orą. Užsibaigus koncertui, prasidėjo šokiai ir žaislai ir jaunuoliai linksminosi kiek tik norėjo.

Abelnai imant, šis vakarėlis galima skaityti gerai pavykusiu ir jaunuolių pildomas programas padarė labai gero įspudžio. Ne vienam net susijaudinimo ašarą ištraukė, kuomet jaunuoliai dainavo jautrias daineles ir sakė gražias ir pilnai vykusiai parinktas ir tinkamas deklamacijas. Šio vakaro surengimui daug pasidarvabo tėvų išrinktas komitetas, pp. Kazlauskas, Linkus ir Šablinskas ir už tai jiems priguli širdingos padėkos žodis. Gražu matant musų priaugančią kartą veikiant svarbų lietuvystės darbą ir todel linkėtina, kad SLA. 83 kuopos Jaunuolių Mokykla gyvuotų visados ir šimtais jaunuolių lavintų lietuviais pasilikti.

Reporteris.

IŠVYKO LIETUVON.

Birželio 17 atsilankė „Tėvynės" Redakcijon plačiai žinomas visoje Conn. valstijoje visuomenės darbuotojas ir SLA. narys ir taipgi daug dirbęs ir SLA. labui Kazys A. Makarevičius, kuris seniaus gyveno New Haven, Conn., o dabar gyvena Ansonia, Conn. Pil. Makarevičių yra vienas tų nesigarsinančių musų veikėjų, kuris visuomet daug prisidėjo prie veikimo ir darbu ir pinigu. Jis lankėsi New Yorke savo kelionės reikalais, nes birželio 20 d., laivu „Olimpic" išvyko Lietuvon vasarą praleisti ir pasilsėti. Pastaruoju laiku pil. Makarevičius nekaip pradėjo jaustis sveikatoje ir todel vėla važiuoja į Lietuvą, pakvėpuoti jos sveiku oru, pasilsėti ir atgauti savo jėgas, kad sugrįžus atgal Amerikon ir vėl stojus prie visuomenio veikimo. Su juo drauge išvyko Lietuvon ir ponia Makarevičienė. Vadinasi, gerb. Makarevičiai jau antru kartu vyksta aplankyti Lietuvos ir todel linkime jiems laimingos kelionės, smagiai, linksmai pasilsėti Lietuvoje ir laimingai sugrįžti atgal Amerikon.

APSIVEDĖ ŽYMUS SLA. DARBUOTOJAS.

Tik šiomis dienomis „Tėvynės" redakcija gavo žinių iš čikagiečių, kad buvęs SLA. Prezidentas ir dabar SLA. 36 kuopos pirmininkas M. J. Damijonaitis iš Chicago, Ill., apsivedė birželio 4 d. su ponia Mare Mileriene-Urboniute, paimdami civilį šliubą Los Angeles, Cal. Seniaus ponia Damijonaitienė-Urboniutė gyveno Detroit, Mich., ir buvo nare SLA. 21 kuopos, o dabar ji gyveno Wilmington, Cal., ir prigulėjo prie SLA. 75 kuopos. Vadinasi, apsivedė du seni SLA. darbuotojai, seni ne amžium, bet veikimu. Pabaigoje birželio gerb. Damijonaičiai grįžta atgal Chicagon ir vėl stos prie darbo S. L. A. organizacijos labui.

Smagu mums pranešti apie musų gerbiamų SLA. darbuotojų pasiektą laimę ir kartu norime išreikšti savo širdingiausius linkėjimus jaunavedžiams Damijonaičiams, kad Jų gyvenimas butų tokis šviesus, laimingas ir meilėje karštas, kaip kad yra šviesios ir karštos birželio mėnesio pradžios dienos, kuomet jaunas pavasaris visu savo malonumu apsiaučia žemelę. Linkime laimingai gyventi ilgiausius metus!

SLA. 126 KUOPOS SUSIRINKIMAS.

Pusmetinis susirinkim. SLA. 126 kuopos įvyks liepos 3 d., 1925 m., 8 val. vakare, SLA. Raštinėje, 307 W. 30-th St., New York City. Visi kuopos nariai yra kviečiami skaitlingai atsilankyti į šį susirinkimą, nes yra svarbių reikalų aptarimui ir taipgi kiekvieno nario pareiga užsimokėti duokles, kad neliktumet suspenduotais. Neatsilankiusieji nariai į šį susirinkimą bus nubausti sulig SLA. įstatymų nurodymo. Todel visi nepamirškite šio svarbaus susirinkimo ir kiekvienas atsiveskite nors po vieną naują narį prirašyti prie SLA. 126 kuopos.

M. Draugeliutė — sekr.

ATYDAI SLA. 83 KP. NARIAMS.

Visi įsitėmykite, kad musų kuopos sekantis susirinkimas ketv., liepos 2 d. įvyks naujoj vietoj: 46 Ten Eyck St., kampas Lorimer St., „Laisvė" svetainėj. Pradžia 8 val. vakare. Taipgi šiame susirinkime reikės išrinkti iždininką. Taigi visų narių pareiga dalyvauti susirinkime.

Prot. rašt. **M. Purvėnas.**

MUŠTYNĖS SOCIALISTŲ SUSIRINKIME.

Birželio 20 d. vakare, Beethoven salėje, New Yorke, įvyko Socialistų-Darbo Unijų susirinkimas tikslu susijungti sekamuose rinkimuose ir nominuoti savo kandidatus į miesto viršininkus. Barniai prasidėjo, kuomet mandatų komisijos pirmininkas James O'Neill pareiškė, kad 14 delegatų negali buti suteiktos teisės dalyvauti susirinkime su sprendžiamuoju balsu, nes jie yra pasižymėję ardymu ir komunistiniu veikimu. Po šito prasidėjo aštresni ginčai ir barniai ir neužilgo atskirios grupės jau pradėjo muštis ir ilgainiui muštynės virto tikru susikirtimu, nes sakoma kedės „lakstė" po salę. Muštynėse sužeista septyni vyrai ir viena moteris, kurių vienas net į ligoninę nugabentas.

Išmetus laiptais žemyn kaltinamuosius komunistus, pradėta svarstyti susirinkimui skirti klausimai ir pagaliau prieita prie nominavimo kandidatų į miesto viršininkus. Kandidatu į miesto majorą nominuota Dr. Norman Thomas, kontrolieriaus urėdui — ponia Harriot Stanton Blatch, Aldermanų Tarybos prezidento urėdui — Samuel A. Beardsley.

ĮVAIRIOS NEW YORKO ŽINUTĖS.

— **Darata Perkins**, 17 metų mergaitė, kuri buvo kaltinama peršovime savo meilužio Tamo A. Templeton, pereitą savaitę prisiekusiųjų teisėjų atrasta kalta pirmame laipsny užmušėjistės ir birželio 22 d. teisėjo McIntyre nuteista nuo 5 iki 15 metų kalėjimu. Tačiau ji gali buti paliuosuota po trijų metų, jei gerai užsilaikys kalėjime.

— **Pereitą sekmadieny** New Yorką palietė audra su lietumi ir apart kitų nuostolių žuvo trys žmonės. Audra rodos buvo nedidelė, tačiau New Yorke ir tokios audros nepraeina be nusinešimo su savim žmonių aukų.

—**40 ypatų sužeista** ant iškeltojo gelžkelio, kuomet motormanas pergreitai leido savo traukinį ir jam pasilenkus pasiimti nukritusią pirštinę, jo traukinys įbėgo į kitą stovintį traukinį. Nelaimė įvyko netoli Yankee Stadiumo, Bronkse. Motormanas suareštuotas.

— **Pereitą sekmadieny** New Yorke buvo taip vadinama „Tėvo Diena", kuri pasižymėjo dideliu cigarų pirkimu. Vadinasi pažymėjimui „Motinos Dienos" perka gėles, o „Tėvo Dienoje" cigarai perkami ir dovanojami tėvams. Kurios dienos pirkiniai yra praktiškesni, spręskite patys.

— **New Yorko mieste** kasdien parduodama 4,213,600 kvortų pieno. Del tokio skaitliaus gyventojų, kokį New Yorkas turi, tai pieno išgeriama ne sulig hygienos taisyklių reikalavimo. Reikėtų išgerti arti du syk tiek, kiek dabar jo išgeriama.

Paieškojimas

Paieškau partnerio į čeverykų krautuvę. Aš turiu mažą krautuvę ir noriu padidinti arba parduoti. Biznis labai dailus ir švarus, tik reikia pinigų. Aš turiu gerą patirimą tame biznyje. Jei kas mylėtumet tokį biznį, atsišaukit greitai.

GRAND ST. SHOE STORE,
301 Grand Street,
JERSEY CITY, N. J.

CHORO REPERTUARAS
Mėnesinis Muzikos Leidinys
Metams $2.00.
VĖL NAUJOS DAINOS.

Tik ką išėjo iš spaudos trys numeriai Choro Repertuaro. Telpa sekančios dainos:

Sukilkite Bangos, Dainelę Pinsiu. Pavasaris ir Očiačia, Opapa (Maišytam kvartetui arba chorui).
Kas Ten Klykia? (Duetas arba vaikų chorui).
Trijų numerių kaina 75c.
Pirmuose numeriuose dainos:
Liaudies Dainiui — maršas, Bėda, Važiavau Dieną (Maišytam kvartetui arba chorui).
Šienapiutė (Merginų kvartetui arba chorui).
Tėvynėn (Lygiems balsams).
Trijų numerių kaina 75c.
Choramis duodamas nuošimtis.

SPAUDOJE:

Šilas, Du likimu, Mikita, (šokis iš operetės „Katriutės Gintarai), Oi, Berneli kodel taip?!, Kas? Juodas Varnas, Audra Prieš Dieną, Saulutė (Maišytam kvartetui arba chorui), Raudok Neraudojęs (Merginų kvartetui arba chorui), Kovon (Vyrų kvartetui arba chorui).
Visos tilps šių metų vėliausiuose Choro Repertuaro numeriuose.

A. BAČIULIS,
421 6-th St., So. Boston, Mass.

MARSIEČIŲ UŽPUOLIMAS ANT MUSŲ

Pasaulio Karas. Parašė angliškai H. G. Wells, vertė V. K. „Ryto" Akcinės B-vės leidinys Klaipėdoje, 1924 metų. Puslapių 175.

Šioje apysakoje autorius nevildena klausimo, ar yra ant planetos Marso gyvybės, ar ne. Jis sako kad yra. nes kitaip kaip butų atskridę tos milžiniškos mašinos, kurios kasnakt, viena po kitai krito ant žemės, žmonėms nieko nelaukiant? Iš tų mašinų išlindo Marsiečiai, matyti, labai augštai protu išsivystę sutvėrimai, nes jie, jei butų jiems pavykę, butų nugalėję žemės gyventojus ir, pavergę juos, butų gaudę pavienius ir čiulpę jų kraują vamzdeliais, kurių buvo prisidarę daugybę.

Jų pirmosios mašinos atskridimą per 140 milionų mylių dausų, atpasakoja ramiai iktol gyvenęs anglas. Ji nukrito netoli jo namų. Iš pradžių žmonės visai nesidomėjo Marsiečiais. Visi dirbo ir gyveno kaip gyveno pirma. Bet patyrę Marsiečių galybę, pamatę kaip jie „spindulių mašinomis" gali nudeginti didžiausius plotus žemės, kaip jie nuodų dujomis išmušdavo tukstančius kareivių — žmonija išsigando. Regis niekas negalės atsilaikyti prieš baisius atėjunus. Jie paėmė Londoną, kurio septyni milionai gyventojų išsisklaidė kaip vanduo į visas šalis. Kanuolėmis žmonija, tiesa, butų galėjusi atsilaikyti. bet spinduliai ir dujos ištroškindavo ir sudegindavo kanuoles ir kareivius, pirm negu budavo galima į Marsiečius iššauti. Vyko tikras „Pasaulių Karas", kuriame žmonija turėjo pralaimėti.

Bet žmonėms į pagalbą atėjo visai netikėti draugai. Jie tai įlindę į Marsiečių kraują, užmušė juos ir jų karščio spinduliai, nuodingos dujos, baisios ir miklios kovojamos mašinos, liko be naudos. Žmonija išsigelbėjo nuo šio užpuolimo.

Šią įdomią knygą apie kovą Marsiečių su žemės gyventojais, galima gauti tik „Vienybės" Knygyne, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kaina su prisiuntimu $1.00.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS „TĖVYNĖJE".

ODINĖS LIGOS

yra tankiai nepakiančiamas; gali buti pergaléti vartojant

SEVERA'S
ESKO
Antiseptiškas mostis.

Sutaisytas prašalinimui niežėjimo ir kitu odos irritacijas.

Kaina 50 centai.

Pirmiausiai kreipkis į aptieką.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS

Gydo, Reumatizma, Ranku, Koju, Nugaros skaudejima, Šalti, Ranku, Koju, tirpima. Dusuli, Galvos skaudejima, ir teip visokius skaudejimus (tik ne ronas).
Tukstančiai žmoniu yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria sulig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, $1.50 ir $3.00, ir 10 centu extra už persiuntima.
Klauskite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.

Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

TAFILIUS (TAFT) TRUCKAS ir J. BALSAVIČIUS.
214 E. Market Street.
WILKES BARRE. PA
Bell phone 6679 J.
Nepamirškite atsilankyti pas mus, o nesigailėsite savo žingsnių.

JAU Pripažino

visi, kad NAUJOKŲ padaryti C garai yra geriausi Amerikoje Taipat viengenčiai gėrisi, kad garsinant „TĖVYNĖJE" remia lietuvišką literaturą ir kovą už lietuvių tautos tiesas. tai yra švarus dalykas

UŽTAI garbaus SLA. draugai, kurie rukote vietoje kažin kokius cigarus, o gal lietuvių priešų, tad labai išmintingai darysite, kad tik Naujokų Brolių išdirbtus cigarus rukysite, kadangi ir cigarai labai geri, padaryti iš geriausio tabako: gražiai dega, malonus rukyti ir dumas puikiai kvepia Draugai „Tėvynės" kurie dar tų cigarų nežinot, tad visur lietuviškose užeigose, Restoracijose, Kliubuose ir štoruose reikalaukite ir rukykite visur

JONO—JOHN'S CIGARĄ

arba Petro Naujoko po 10 centų cigarą. o rukant džiaugsitės, kad rukai puikų cigarą ir po vardu Vytauto (Ekstra po 15c.). Tėmyk vardą ir paveikslą ant bakso Juos visi myli.

Cigarus išsiunčiame visur Amerikoje per paštą į kitus miestus pri vatiškai ir biznieriams Adresas:

NAUJOKŲ CIGARŲ FACTORY,
267 DIVISION AVE.,
BROOKLYN, N. Y.

Verta paremt brolius lietuvius nes jų cigarai labai geri. Agenta miestuose gali užsidirbti ekstra pinigų ir paremt lietuvišką išdirbystę Lai gyvuoja Lietuvių Tauta!

NGL
NORTH GERMAN LLOYD
LAIVAKORTES Į ABI PUSI
NUPIGINTOS
Į Lietuvą Per Bremen'ą
Trečia klasa tiktai kajutos.
Nepiliečiai grįžtanti bėgy 12 mėnesių prieplaukoje neturės jokių kėbinų.
32 Broadway, New York, arba bile vietos agente

SKAUSMAI! KUR?

Del Ramatiško Gėlimo: Pridėkit ŽMIJEČNIKO ant skaudančios vietos ir apturėsit stebuklingą pasekmę

Del Nerviško Galvos Skaudėjimo ir Neuralgijos Skausmų į Galvą: Pripilkit biskį ŽMIJEČNIKO ant delno rankos ir su kvapu įtraukit per nosį tą garą. Teipat skaudančias vietas gerai išbraukykit su Žmiječniku

Del Skausmų i Šonus, Krutinėj, Pečiuose paeinančių nuo sunkaus darbo arba kėlimo, arba nuo šalčio, keli išbraukymai ŽMIJEČNIKO visą skausmą prašalins.

Del pailsintų, skausmo ir gėlimo muskulų arba gyslų gerai išbraukykit skaudančias vietas eidamas gult. O ant rytojaus reikalautos pasekmės bus apturėta

ŽMIJEČNIKO SUDĖTINIAI yra geriausi Kemikalai nuo apsaugojimo ant svieto del apsaugojimo savęs nuo užsikrėtimo paeinančių nuo ipiovimų ir idrėskimų.

Vartotas per visuomenę per 30 metų suviršė. Nejokis Bandymas — Pripažintas braukylas (Linimentas) per visą svietą

Prekės 35c., 65c. ir $1.25

Rašykit del musų knygutės apie gydnoles ir kaip jas vartot

ALBERT G. GROBLEWSKI & CO.,
Dept. T, Plymouth, Pa

5-tas METINIS PIKNIKAS!
RENGIA SANDAROS 1-mas APSKRITYS
Subatoje, Liepos-July 4 dieną, 1925
WAUSHAKUM PARK, Framingham, Mass.
Prasidės 10 val. ryte ir trauksis iki vėlumai vakare.

Šis piknikas bus žymiausis už visus kitus buvusius. Jame dalyvaus L. V. L. atstovas, J. Makauskis, adv. N. Rastenis su buriu Baltimorės vyrų bei merginų, laukiame daug svečių iš Chicagos, Pa., N. Y., N. J., Conn., R. I., N. H. ir kitų valstijų. Dainuos „GABIJOS" Choras iš So. Bostono, po vadovyste p. J. C. Navadausko; dainuos „AUŠRELĖS" dainininkų trupė, iš Worcesterio, po vadovyste p. J. Dirvelio. Didelėje gražioje vasarinėje svetainėje, ant didelio Ežero kranto, garsiausia N. A. J. Dirvelio Orchestra gros visokius šokius. Didelėj žalioj lankoj bus įvairiausi juokingi žaislai, atsižymėję gaus dovanas. Kalbės žymiausi kalbėtojai. 14 Sandaros kuopų smarkiai rengiasi prie šio pikniko. Kviečiame visus rengtis ir bendrai dalyvauti jame.

KELRODIS: Iš Bostono reikia imti karus ant Park Skv. Framingham-Worcester, išlipti Framingham ir Hollis gatvių tiesiai į pikniką. Iš Worcesterio imti Boston karus ir važiuoti iki tai vietai Framinghame.

VIENAS IŠ SAUGIAUSIŲ BANKŲ.

Vienas iš saugiausių ir geriausių Bankų Pittsburgh, Pa., tai yra ALL NATIONS DEPOSIT BANK. Priima pinigus ant pačėdumo ir moka 4 nuošimtį. Siunčia pinigus į visas dalis svieto greitai ir saugiai. Minėto Banko užrubežinis skyrius po vardu P. V. Obiecunas and Co. Parduoda laivakortes ant visokių linijų į Lietuvą ir iš Lietuvos ant greičiausių laivų. Parupinam pasus keliaujantiems į Lietuvą ir padirbam reikalingus dokumentus del partraukimo giminių iš Lietuvos. Padirbam įgaliojimus arba daviernastis.

Reikalui atsitikus kreipkitės prie vedėjo lietuviško skyriaus ADOMO VARAŠIAUS.

ALL NATIONS DEPOSIT BANK,
12-th and Carson Street, Pittsburgh, Pa.

Linksmas mislis

ir upas yra ženklai tobulas malimas. Jei maistas yra blogai virinamas, tai jums yra reikalingas stiprintojas kuris atitaisys virinimą. Vartok

SEVERA'S BALZOL

Jis virinimą atgaiviną sustiprina vidurius ir suteikia palengvinimo nuo dispepsijos. Jis yra nepaprastai geras nuo užsisenėjusio užkietejimo.

Ka na 50 ir 85 centai. -:- Pirkite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA